อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการ กรรมการอิสระ คุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

INFLUENCE OF CORORATE GOVERNANCE INDEPENDENT DIRECTORS SHAREHOLDER MEETING QUALITY AND CASH FLOW FROM OPERATING ACTIVITIES ON EARNINGS QUALITY OF LISTED COMPANIED ON THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

อวยชัย ศุภพร

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี
คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการ กรรมการอิสระ คุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อวยชัย ศุภพร

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี
คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการ กรรมการอิสระ คุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย Influences of Corporate Governance, Independent Directors, Shareholders' Meeting Quality and Cash Flow from Operating Activities on Earnings Quality of Listed Companies on the Stock Exchange of Thailand
ชื่อ - นามสกุล	นายอวยชัย ศุภพร
วิชาเอก	การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุสุมา ดำพิทักษ์, ปร.ด.
ปีการศึกษา	2563

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์พนารัตน์ ปานมณี, Ph.D.)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง, ปร.ด.)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุสุมา ดำพิทักษ์, ปร.ด.)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาถรพี ตันโช, ปร.ด.)

วันที่ 5 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2564

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการ กรรมการอิสระ คุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชื่อ – นามสกุล	นายอวยชัย ศุภพร
วิชาเอก	การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาตราจารย์กุสุมา ดำพิทักษ์, ปร.ด
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการ สัดส่วนกรรมการอิสระ คุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 โดยเก็บรวมรวมข้อมูลจากงบการเงินของบริษัท รายงานประจำปี รายงานการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และรายงานการประเมินคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2562 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมานใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการศึกษาพบว่า สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพกำไร ส่วนผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ และผลการประเมินคุณภาพการประชุมผู้ถือหุ้นไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพกำไรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณภาพกำไร การกำกับดูแลกิจการ คุณภาพการประชุมผู้ถือหุ้น กรรมการอิสระ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

Independent Study Title	Influences of Corporate Governance, Independent Directors, Shareholders' Meeting Quality and Cash Flow from Operating Activities on Earnings Quality of Listed Companies on the Stock Exchange of Thailand
Name - Surname	Mr. Uaychai Suppaporn
Major Subject	Accounting
Independent Study Advisor	Assistant Professor Kusuma Dampitakse, Ph.D.
Academic Year	2020

ABSTRACT

This study aimed to investigate the influences of corporate governance, proportion of independent directors, annual general meeting quality and cash flow from operating activities on the earnings quality of listed companies on the Stock Exchange of Thailand.

The samples used in this study were listed SET100 companies on the Stock Exchange of Thailand. Data were collected from each company financial statements, and annual reports, as well as corporate governance reports of Thai listed companies, and annual general meeting quality reports during 2017 to 2019. The statistics used for data analysis were descriptive statistics including maximum, minimum, mean, standard deviation, and inferential statistics using multiple regression analysis at a statistically significant level of .05.

The study results revealed that the proportion of independent directors and cash flows from operating activities had positive influences on earnings quality. In addition, it was found that there was no influence of corporate governance and shareholders' meeting quality on earnings quality at a statistically significant level of .05.

Keyword: earnings quality, corporate governance, shareholders' meeting quality, independent director, cash flow from operating activities

กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความทุ่มเทจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุสุมา ดำพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้ให้ความรู้ คำปรึกษา ข้อชี้แนะที่เป็นประโยชน์ และเป็นแนวทางในการดำเนินงานค้นคว้าอิสระ รวมถึงสละเวลาในการตรวจทาน ปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องจนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความครบถ้วน ถูกต้อง และสมบูรณ์ ทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อ รองศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ ปานมณี ประธานกรรมการ และผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.สุภา ทองคง กรรมการที่ให้ความกรุณาในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของงานวัย ตลอดจนขอบพระคุณ ครูอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ คำแนะนำสั่งสอน ตลอดจนกำลังใจตลอดการศึกษาที่ผ่านมา ขอบคุณครอบครัว พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทั้ง ACY 62 และ MBA 62 ทุกท่านที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีเสมอมา จึงกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน และผู้ที่สนใจได้ไม่มากก็น้อย และหากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้เพียงผู้เดียวและขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

อวยชัย ศุภพร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....(4)
กิตติกรรมประกาศ.....(5)
สารบัญ.....(6)
สารบัญภาพ.....(8)
สารบัญตาราง.....(9)
บทที่ 1 บทนำ.....10
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....10
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....11
1.3 สมมุตฐานการวิจัย.....11
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....12
1.5 คำจำกัดความในการวิจัย.....12
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....13
1.7 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....14
2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงบการเงิน.....14
2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์.....17
2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ.....19
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ถือหุ้น.....26
2.5 กรรมการอิสระ.....29
2.5 แนวคิดและทฤษฎีคุณภาพกำไร.....30
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....32
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....39
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....39
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....40
3.3 ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย.....40

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล....43
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล....44
บทที่ 4 ผลการศึกษา....46
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา....46
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมา....49
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ....53
5.1 สรุปผลการวิจัย....53
5.2 การอภิปรายวิจัย....54
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย....55
บรรณานุกรม....56
ภาคผนวก....60
ภาคผนวก ก รายชื่อบริษัทที่ใช้ในการวิจัย....61
ภาคผนวก ข ตารางสถิติที่ได้จากการทดสอบสมมุติฐาน....65
ประวัติผู้เขียน....71

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1 ผู้มีหน้าที่จัดทำและนำส่งงบการเงิน.....15
ตารางที่ 2.2 หลักปฏิบัติของ CG Code.....20
ตารางที่ 2.3 เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพในการจัดประชุมผู้ถือหุ้น(AGM Checklist).....28
ตารางที่ 2.4 สรุปการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....34
ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....39
ตารางที่ 3.2 ระดับคะแนนของผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ.....40
ตารางที่ 3.3 ระดับคะแนนผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น.....40
ตารางที่ 3.4 แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัย.....43
ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทางทางสถิติเชิงพรรณนาตัวแปรที่นำมาทดสอบรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร ปี พ.ศ. 2560 - 2562 (หน่วย: บาท).....46
ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางทางสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม.....47
ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางทางสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรต้นและตัวแปรตามหลังปรับฐานข้อมูลโดยใช้ลอการิทึม.....49
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยวิธี Pearson Correlation Coefficient.....50
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการถดถอยของรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) ด้วยวิธี Enter.....50
ตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) ด้วยวิธี Enter.....51

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....13
ภาพที่ 2.1 เกณฑ์การประเมินผลการกำกับดูแลกิจการ.....26

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

งบการเงินเป็นข้อมูลสำคัญที่ใช้บ่งบอกถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินของบริษัท โดยข้อมูลทางการเงินมีผลต่อการตัดสินใจในเรื่องราวต่างๆของผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้เสีย เช่น นักลงทุน ธนาคาร หรือเจ้าหนี้ เป็นต้น ซึ่งผู้ใช้เหล่านี้จะนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์และใช้เป็นตัวชี้วัดความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร (Chief Executive Officer : CEO) ดังนั้นงบการเงินที่ดีควรมีความถูกต้องน่าเชื่อถือ และแสดงผลการดำเนินงานตามความเป็นจริง

การที่ผู้ลงทุนของนักลงทุนจะเลือกลงทุนในแต่ละบริษัทนั้น มักจะพิจารณาในปัจจัยหลายปัจจัย เช่น ผลประกอบการของบริษัท การใช้อัตราส่วนทางการเงินในการเปรียบเทียบ การประเมินความสามารถในการบริหารงานผ่านเกณฑ์การประเมินการกำกับดูแลของกิจการ ซึ่งเราสามารถหาข้อมูลเหล่านี้ได้จากแบบแสดงรายงานประจำปี (แบบ 56-1) อีกทั้งประเทศไทยยังมีสถาบันที่คอยกำกับดูแลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อย่างสถาบันคณะกรรมการบริษัทไทย ซึ่งในแต่ละปีจะมีการออกรายงาน Corporate Governance Report of Thai หรือ CGR ที่เป็นการจัดอันดับของบริษัทไว้ว่าอยู่ในระดับใด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุนเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ โดยงานวิจัยระบุไว้ว่าการกำกับดูแลกิจการ จะส่งผลต่อการจัดการรายได้และค่าใช้จ่าย ทำให้คุณภาพกำไรสูงขึ้น (Affaf et al., 2020)

อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดผลประกอบการที่ดี ผู้บริหารอาจทำการตกแต่งงบการเงิน ซึ่งไม่ได้แสดงถึงฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานที่ถูกต้อง โดยมีเหตุจูงใจบางอย่างเช่น ผลตอบแทนของผู้บริหารขึ้นอยู่กับผลกำไรของบริษัท หรือแรงกดดันจากกลุ่มผู้หุ้นของบริษัทที่มีต่อผู้บริหารเนื่องจากทำผลงานได้ไม่ตามเป้าหมายเป็นเวลาหลายปีเป็นต้น ซึ่งแรงจูงใจเหล่านี้สอดคล้องกับทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกิดจากงานวิจัยในอดีตเช่น ทฤษฎีตัวแทนของ Jensen & Meckling (1976) ที่พูดถึงการที่มนุษย์สามารถทำทุกอย่างเพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์สูงสุดโดยไม่สนใจว่าจะเกิดผลกระทบตามมา เป็นต้น ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะขออธิบายในส่วนถัดไป

หลักการกำกับดูแลกิจการก็เป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของการบริหารองค์กรของผู้บริหาร ซึ่งจะอธิบายได้ว่าบริษัทนั้นมีการกำกับดูแลกิจการอยู่ในระดับใด ซึ่งส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้ลงทุน หากบริษัทได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม ย่อมหมายความว่าภาพลักษณ์ของบริษัทย่อมมีความน่าเชื่อถือจากผู้ลงทุนมากกว่าบริษัทที่ได้รับผลการประเมินในระดับที่ต่ำลงมา

งานวิจัยในอดีตเช่น งานวิจัยของ Brown and Caylor (2008) ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลและผลประกอบการของบริษัท และพบว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีผลต่อการเติบโตของกำไร ยอดขายและผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น

นอกจากการกำกับดูแลที่ดีแล้ว ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนก็เป็นส่วนสำคัญที่จะแสดงให้เห็นผลประกอบการของบริษัท เนื่องจากหากบริษัทมีผลประกอบการที่ดี นักลงทุนจะให้ความสนใจในการเข้ามาลงทุน และหากการลงทุนมากพอที่จะมีสิทธิ์ในการแสดงความเห็น ความคิดเห็นเหล่านี้ก็จะสามารถนำไปช่วยปรับปรุงการดำเนินการของบริษัทได้ (อนุวัฒน์ ภักดี และ ศิลปพร ศรีจั่นเพชร, 2562) และความคิดเห็นเหล่านี้ก็เกิดจากการประชุมของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้น นอกจากนี้การประชุมผู้ถือหุ้นยังถือเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างธรรมาภิบาลที่ดีต่อองค์กรอีกด้วย ด้วยเหตุผลข้างต้นจึงก่อให้เกิดโครงการประเมินคุณภาพการจัดการประชุมผู้ถือหุ้น (AGM) ที่ก่อตั้งโดยสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทยขึ้นมาเพื่อส่งเสริมและยกระดับการประชุมของผู้ถือหุ้นให้ดียิ่งขึ้นไป (สำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์, 2563)

นอกจากนี้สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระและกระแสเงินสดของกิจการก็เป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาว่าคุ้มค่าที่จะลงทุนหรือไม่ ในบางกรณีเราพบว่าบริษัทมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีแต่มีกรรมการอิสระที่มากำกับดูแลกิจการไม่มาก ก็ส่งผลเสียต่อความมั่นใจของนักลงทุนได้เช่นกัน ในขณะเดียวกันกระแสเงินสดจากกิจการดำเนินงานก็มีผลต่อการวัดความสามารถในการจ่ายปันผลของนักลงทุนได้ และสร้างความเชื่อมั่นว่าบริษัทจะสามารถจ่ายเงินปันผลให้แกผู้ถือหุ้นได้อย่างแน่นนอน (ฉมพร มีชนะ, 2562)

จากที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยค้นคว้าว่า ปัจจัยดังกล่าวที่กล่าวมาข้างต้นนั้นมีอิทธิพลต่อคุณภาพกำไรของบริษัทหรือไม่ โดยการศึกษาถึงวิธีการทดสอบจะอธิบายโดยละเอียดในส่วนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาอิทธิพลของผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการต่อคุณภาพกำไร

1.2.2 เพื่อศึกษาอิทธิพลของผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นต่อคุณภาพกำไร

1.2.3 เพื่อศึกษาอิทธิพลของสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระของกิจการต่อคุณภาพกำไร

1.2.4 เพื่อศึกษาอิทธิพลของผลการกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานต่อคุณภาพกำไร

1.3 สมมติฐานการวิจัย

สมมุติฐานที่ 1 ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG SCORE) มีอิทธิพลในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพกำไร

สมมุติฐานที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นสามัญ (AGM LEVEL) มีอิทธิพลในทิศทางตรงเดียวกันกับคุณภาพกำไร

สมมุติฐานที่ 3 สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ มีอิทธิพลในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพกำไร

สมมุติฐานที่ 4 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีอิทธิพลในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพกำไร

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของการกำกับดูแล คณะกรรมการอิสระ คุณภาพการเข้าประชุมผู้ถือหุ้น และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทย กลุ่ม SET 100 โดยศึกษาข้อมูลงบการเงินประจำปี รายงานผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CGR) และ รายงานการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่ม SET 100 ระหว่างปี พ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2562

1.5 คำจำกัดความในการวิจัย

1.5.1 คุณภาพกำไร หมายถึง กำไรที่เกิดขึ้นของบริษัทที่สามารถเปลี่ยนเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง และสามารถนำไปพยากรณ์กำไรในอนาคตได้ โดยเกิดจากการความแตกต่างของกำไรสุทธิทางบัญชีกับกระแสเงินสดจากการดำเนินงานโดยหักรายการพิเศษ ซึ่งหากผลต่างมีค่าน้อย แสดงว่าบริษัทมีคุณภาพกำไรที่ดี

1.5.2 งบการเงิน หมายถึง รายงานที่จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอข้อมูลฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด ที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

1.5.3 การกำกับดูแลกิจการ หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยเพิ่มมูลค่าและความยั่งยืนของบริษัท โดยแสดงถึงความมีประสิทธิภาพของการบริหารจัดการบริษัทว่ามีความโปร่งใส ตรวจสอบได้และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย โดยคำนึงในเรื่องของความสามารถในการแข่งขันระยะยาว จริยธรรม ผลประโยชน์ต่อสังคมและการปรับตัว

1.5.4 ผู้ถือหุ้น หมายถึง ผู้มีส่วนได้เสียในผลประโยชน์ของบริษัท

1.5.5 กรรมการอิสระ หมายถึง บุคคลที่ถูกแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจากภายนอกบริษัทเพื่อดูแลผลประโยชน์ของบริษัทในด้านต่าง ๆ และกำกับดูและกิจการ

1.5.6 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน หมายถึง กระแสเงินสดที่เกิดจากกิจกรรมหลักของกิจการ

1.5.7 รายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร หมายถึง รายการคงค้างที่ผู้บริหารจงใจให้เกิดขึ้นใช้ดุลยพินิจเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการจัดการคุณภาพกำไรของบริษัท ซึ่งหากรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารมีจำนวนมากจะสะท้อนถึงคุณภาพกำไรของบริษัท

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

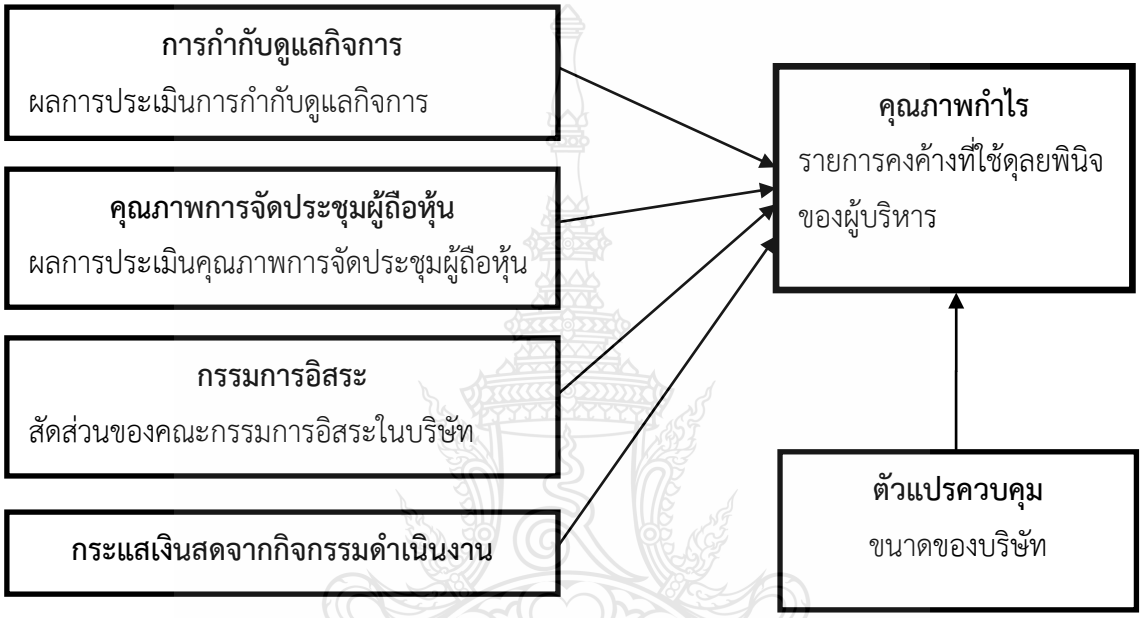

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

1.7 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 นักลงทุนสามารถนำข้อมูลจากการศึกษาเพื่อประกอบการตัดสินใจในการลงทุนในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

1.6.2 ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการกำกับดูแลกิจการและควบคุมคุณภาพการประชุมผู้ถือหุ้น

1.6.3 เป็นแนวทางแนวการศึกษาและวิจัยในอนาคต

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการ คณะกรรมการอิสระ คุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงบการเงิน
2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์
2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ถือหุ้น
2.5 กรรมการอิสระ
2.6 แนวคิดและทฤษฎีคุณภาพกำไร
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงบการเงิน

2.1.1 นิยามของงบการเงิน

งบการเงิน (Financial Statement) เป็นรายงานที่จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอข้อมูลฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด ที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยผู้บริหารมีหน้าที่จัดทำงบการเงินตามกฎหมายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (สภาวิชาชีพบัญชี, 2562)

2.1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำงบการเงิน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2562) (สภาวิชาชีพบัญชี, 2562) ได้ระบุวัตถุประสงค์ของการจัดทำงบการเงินไว้ว่า จัดทำขึ้นเพื่อแสดงฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานของกิจการ และกระแสเงินสดของกิจการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้บริหาร และผู้ใช้งบการเงิน และยังแสดงถึงผลการบริหารงานของฝ่ายบริหารออกมาผ่านทางตัวเลขในงบการเงินเพื่อไว้ใช้ประเมินถึงความสามารถในการบริหารจัดการของฝ่ายบริหารอีกด้วย

2.1.3 ผู้ใช้งบการเงิน

ผู้ใช้งบการเงิน หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการนำข้อมูลทางการเงินจากงบการเงินมาใช้ประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น เพื่อการวิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจ เพื่อตัดสินใจลงทุน เป็นต้น โดยกลุ่มผู้ใช้งบการเงินแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่

1. กลุ่มผู้ใช้ภายใน ได้แก่ ผู้บริหาร ลูกจ้างหรือพนักงานที่มีความต้องการที่จะข้อมูลทางการเงิน โดยผู้ใช้กลุ่มนี้ ต้องการใช้งบเพื่อให้แสดงถึงความสามารถในการดำเนินงานของบริษัท เพื่อทำการวิเคราะห์ความเป็นไปได้และแนวทางในการดำเนินงานในอนาคตต่อไป

2. กลุ่มผู้ใช้ภายนอก ได้แก่ ผู้ลงทุน เจ้าหนี้ ลูกค้า เป็นต้น กลุ่มผู้ใช้เหล่านี้นำข้อมูลทางการเงินที่ได้จากงบการเงินไปใช้พิจารณาเพื่อการตัดสินใจต่าง ๆ เช่น ผู้ลงทุนนำงบการเงินไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจลงทุน เจ้าหนี้นำข้อมูลทางการเงินไปพิจารณาการให้สินเชื่อ เป็นต้น โดยผู้ใช้แต่ละรายมีการนำข้อมูลทางการเงินไปใช้แตกต่างกัน

2.1.4 องค์ประกอบของงบการเงิน

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2562) ได้ระบุไว้ว่างบการเงินจะต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. งบแสดงฐานะการเงิน
2. งบกำไรขาดทุน หรืองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
3. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของ
4. งบกระแสเงินสด
5. หมายเหตุประกอบงบการเงิน
6. ข้อมูลเปรียบเทียบของงวดก่อน
7. งบแสดงฐานะทางการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดก่อน ซึ่งเกิดจาการที่กิจการนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลังตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2562) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้ระบุไว้ถึงความรับผิดชอบในการจัดส่งงบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไว้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 ผู้มีหน้าที่จัดทำและนำส่งงบการเงิน

	ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน	**บริษัทจำกัด**	**บริษัทมหาชนจำกัด**	**นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ**	**กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร**
งบแสดงฐานะการเงิน	/	/	/	/	/
งบกำไรขาดทุน	/	/		/	/
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ			/		

ตารางที่ 2.1 ผู้มีหน้าที่จัดทำและนำส่งงบการเงิน (ต่อ)

	ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน	บริษัทจำกัด	บริษัทมหาชนจำกัด	นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ	กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของ		/	/	/	/
งบกระแสเงินสด			/		
งบการเงินรวม			/		
หมายเหตุประกอบงบการเงิน	/	/	/	/	/
งบการเงินเปรียบเทียบกับงวดก่อน	/	/	/	/	/

ที่มา: www.dbd.go.th

2.1.5 องค์ประกอบของรายการในงบการเงิน

ตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ได้ระบุถึงองค์ประกอบของรายการที่ต้องมีในงบการเงินดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบของรายการที่ต้องมีในงบแสดงฐานะการเงิน

1.1 สินทรัพย์ (Asset) หมายถึงทรัพยากรที่มีความสามารถในการก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม (สภาวิชาชีพบัญชี, 2558) แบ่งเป็น

1.1.1 สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Asset) หมายถึง สินทรัพย์ที่มีสภาพล่องสูงที่สามารถหมุนเวียนเป็นเงินสดได้ในระยะเวลา 1 ปี ตัวอย่างของสินทรัพย์หมุนเวียน เช่น เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เงินให้กู้ยืมระยะสั้น สินค้าคงเหลือ สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น เป็นต้น

1.1.2 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (Non-current Asset) หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่สามารถหมุนเวียนเป็นเงินสดได้ภายในระยะเวลา 1 ปี ตัวอย่างของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เช่น ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน เงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินกู้ยืมระยะยาว เป็นต้น

1.2 หนี้สิน (Liabilities) หมายถึง ภาระผูกพันธ์ในปัจจุบันของกิจการที่เป็นผลมาจากการกระทำในอดีต และก่อให้เกินการเสียผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในอนาคต (สภาวิชาชีพบัญชี, 2558) แบ่งเป็น

1.2.1 หนี้สินหมุนเวียน หมายถึง หนี้สินที่มีกำหนดชำระคืนภายในระยะเวลา 1 ปี เช่น เจ้าหนี้การค้า เงินเบิกเกินบัญชี หนี้สินระยะยาวที่กำหนดครบชำระภายใน 1 ปี เป็นต้น

1.2.2 หนี้สินไม่หมุนเวียน หมายถึง หนี้สินที่มีกำหนดระยะเวลาชำระคืนมากกว่า 1 ปี เช่น เงินกู้ยืมระยะยาว หุ้นกู้ เป็นต้น

1.3 ส่วนของผู้ถือหุ้น ได้แก่ ทุนจดทะเบียน ทุนที่ชำระแล้ว กำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร และทุนสำรองตามกฎหมาย เป็นต้น

2. องค์ประกอบของรายการที่ต้องมีในงบกำไรขาดทุน

2.1 รายได้ หมายถึง ผลกำไรและรายได้ที่เกิดจากการดำเนินการปกติของกิจการ เช่น รายได้จากการขายและบริการ ดอกเบี้ยรับ และกำไรจากการลงทุน เป็นต้น (สภาวิชาชีพบัญชี ,2558)

2.2 ค่าใช้จ่าย หมายถึง ผลขาดทุนและค่าใช้จ่ายที่เกินขึ้นตามปกติของกิจการเช่น ต้นทุนขาย ค่าใช้จ่ายการขายและบริหาร ผลขาดทุนจากการลงทุน เป็นต้น

3. องค์ประกอบในงบกระแสเงินสด

3.1 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน หมายถึง กระแสเงินสดที่เกิดจากกิจการดำเนินงานปกติของบริษัท ปรับด้วยรายการที่ไม่ใช้เงินสด เช่น กำไรขาดทุนที่ไม่เกิดขึ้นจริง ค่าเสื่อมราคาเป็นต้น

3.2 กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน หมายถึง กระแสเงินสดที่เกิดจากการลงทุนของกิจการ เช่น การซื้อขายทรัพย์สินของบริษัท การลงทุนในบริษัทอื่น ๆ เป็นต้น

3.3 กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน หมายถึง กระแสเงินสดที่เกิดจากการออกหุ้น เช่น การออกหุ้นกู้ การออกหุ้นสามัญ หรือกู้เงินระยะยาวของบริษัท เป็นต้น

2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์

2.2.1 ประวัติความเป็นมาของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทยมีเริ่มต้นมาจากการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 - 2509) โดยเริ่มจากปีพ.ศ. 2503 มีจัดตั้งกองทุนรวมไทย โดยกลุ่มเอกชนชาวต่างประเทศ โดยดำเนินการในลักษณะของกองทุนรวม (Thai investment fund) ต่อมาในในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2505 ได้มีการจัดตั้งบริษัท ตลาดหุ้นกรุงเทพ จำกัด (Bangkok Stock Exchange) เพื่อดำเนินการซื้อขายตลาดหลักทรัพย์

แต่ถึงอย่างไรการซื้อขายของตลาดหุ้นกรุงเทพถือว่าไม่ประสบความสำเร็จมากนัก โดยมีมูลค่าการซื้อขายในปีพ.ศ. 2511 เพียง 160 ล้านบาท และลดลงเหลือเพียง 114 ล้านบาทในปีพ.ศ. 2512 และในปีต่อ ๆ มายังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ตลาดหุ้นกรุงเทพปิดตัวลงในที่สุด แต่แนวคิดเกี่ยวกับระบบการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์นั้นได้รับทั้งความสนใจจากทางฝั่งทางภาคเอกชนและราชการเป็นอย่างมากจึงทำให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510 - 2514) จึงได้เสนอการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์อย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก โดยมีระบบการอำนวยความสะดวกต่อการซื้อขายหลักทรัพย์และมีมาตรการที่เหมาะสม โดยทางรัฐบาลที่ทำจ้างศาตราจารย์เอ็ม รอบบิ้นส์ จากมหาวิทยาลัยโคลัมเบียม ประเทศสหรัฐอเมริกามาศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดหุ้นในประเทศไทย

ในปีพ.ศ. 2515 รัฐบาลได้แก้ไข ประกาศคณะปฏิวัติ ที่ 58 เกี่ยวกับการควบคุมธุรกิจ การค้าที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการแก้ไขดังกล่าวทำให้รัฐบาลสมารถกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนและตลาดหลักทรัพย์ให้มีความเป็นระเบียบมากขึ้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2517 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการจัดให้มีศูนย์กลางการซื้อขายตลาดหลักทรัพย์ และส่งเสริมการลงทุนในประเทศ และได้มีการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยใช้ชื่อว่า The Securities Exchange of Thailand ในปี 2518 และเปลี่ยนชื่อเป็น The Stock Exchange of Thailand (SET) ในปี 2534 และใช้มาจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันบริษัทในตลาดหลักทรัพย์มีการอัพเดทมูลค่าของหลักทรัพย์อยู่ตลอดเวลา โดยที่บริษัทที่มีมูลค่าหลักทรัพย์สูงที่สุด 50 และ 100 บริษัทแรก จะถูกเรียกว่า SET 50 และ SET 100 ตามลำดับ ซึ่งมูลค่าของหลักทรัพย์เหล่านี้จะส่งผลต่อดัชนีราคาหุ้นเป็นอย่างมาก

2.2.2 โครงสร้างการกำกับดูแลตลาดทุน

การดำเนินงานของหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือ ก.ล.ต ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 โดยแบ่งโครงสร้างออกเป็น 3 ส่วนคือ ตลาดแรก ตลาดรอง และผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยจะขออธิบายใน 2 ส่วนแรกดังต่อไปนี้

1. ตลาดแรก เป็นตลาดสำหรับบริษัทที่ต้องการออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายเป็นครั้งแรก (Initial Public offering) โดยจะต้องทำการขออนุมัติจากคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยจะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดให้ครบถ้วนก่อน แล้วถึงจะทำการออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายต่อประชาชนได้

2. ตลาดรอง เป็นตลาดสำหรับบริษัทที่ต้องทำออกหลักทรัพย์เพื่อขายแก่ประชาชนเพิ่มเติมหลักจากที่ได้ทำการออกหลักทรัพย์เสนอต่อประชาชนเป็นครั้งแรกแล้ว

2.2.3 บทบาทของตลาดหลักทรัพย์

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ได้กำหนดบทบาทของตลาดหลักทรัพย์ไว้ต่อไปนี้

1. เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ และพัฒนาระบบต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายหลักทรัพย์

2. ดำเนินธุรกิจใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ อาทิ ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ นายทะเบียนหลักทรัพย์ กิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

3. ดำเนินธุรกิจอื่น ๆ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และดูแลตลาดหลักทรัพย์

2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์ได้ให้คำนิยามสำหรับการกำกับดูแลกิจการที่ดีว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มมูลค่าและความยั่งยืนของบริษัท โดยแสดงถึงความมีประสิทธิภาพของการบริหารจัดการบริษัทว่ามีความโปร่งใส ตรวจสอบได้และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และนอกจากนี้การกำกับดูแลกิจการที่ดีจะต้องคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. ความสามารถในการแข่งขันและผลประกอบการโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว

2. จริยธรรมในการประกอบธุรกิจ การเคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย

3. ผลประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคม และลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม

4. ปรับตัวได้ภายใต้การเปลี่ยนแปลง

จากหลักการที่กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์ (2560) จึงได้กำหนดหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือ Corporate Governance Code (CG Code) ฉบับปี 2560 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งหวังให้กิจการมีผลประกอบการที่ดีอย่างต่อเนื่องในระยะยาว มีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสีย และยังเป็นแนวทางให้คณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนในการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนสามารถปรับตัวภายใต้ความเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาตลาดทุนและส่งเสริมมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยรวมให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ

2.3.1 หลักการของ CG code

หลักการของ CG code ประกอบไปด้วย 2 ส่วน ได้แก่

1. หลักปฏิบัติหลักและหลักปฏิบัติย่อย
2. แนวปฏิบัติและคำอธิบาย

โดยหลักการของ CG code เป็นไปตามตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 หลักปฏิบัติของ CG Code

หลักปฏิบัติ	หลักปฏิบัติย่อย
1. ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการในฐานะผู้นำองค์กรที่สร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน	1.1 คณะกรรมการควรเข้าใจบทบาทและตระหนักถึงความรับผิดชอบในฐานะผู้นำที่ต้องกำกับดูแลให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่ดี 1.2 ในการสร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน คณะกรรมการควรกำกับดูแลกิจการให้นำไปสู่ผล 1.3 คณะกรรมการมีหน้าที่ดูแลให้กรรมการทุกคนและผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง และซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กร และดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
2. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการที่เป็นไปเพื่อความยั่งยืน	2.1 คณะกรรมการควรกำหนดหรือดูแลให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการเป็นไปเพื่อความยั่งยืน โดยเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับการสร้างคุณค่าให้ทั้งกิจการ ลูกค้า ผู้มีส่วนได้เสีย และสังคมโดยรวม 2.2 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มั่นใจว่า วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนกลยุทธ์ในระยะเวลาปานกลางและ/หรือประจำปีของกิจการสอดคล้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ โดยมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม ปลอดภัย
3. เสริมสร้างคณะกรรมการที่มีประสิทธิผล	3.1 คณะกรรมการควรรับผิดชอบในการกำหนดและทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการ ทั้งในเรื่องขนาด องค์ประกอบ สัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการนำพาองค์กรสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักที่กำหนด

ตารางที่ 2.2 หลักปฏิบัติของ CG Code (ต่อ)

หลักปฏิบัติ	หลักปฏิบัติย่อย
	3.2 คณะกรรมการควรเลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นประธานกรรมการ และดูแลให้มั่นใจว่า องค์ประกอบและการดำเนินงานของคณะกรรมการเอื้อต่อการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจอย่างมีอิสระ 3.3 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้การสรรหาและคัดเลือกกรรมการมีกระบวนการที่โปร่งใสและชัดเจน เพื่อให้ได้คณะกรรมการที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับองค์ประกอบที่กำหนดไว้ 3.4 ในการเสนอค่าตอบแทนคณะกรรมการให้ผู้ถือหุ้นอนุมัติคณะกรรมการควรพิจารณาให้โครงสร้างและอัตราค่าตอบแทนมีความเหมาะสมกับความรับผิดชอบและจูงใจให้คณะกรรมการนำพาองค์กรให้ดำเนินงานตามเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว 3.5 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้กรรมการทุกคนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ 3.6 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีกรอบและกลไกในการกำกับดูแลนโยบายและการดำเนินงานของบริษัทย่อยและกิจการอื่นที่บริษัทไปลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ ในระดับที่เหมาะสมกับกิจการแต่ละแห่ง รวมทั้งบริษัทย่อยและกิจการอื่นที่บริษัทไปลงทุนมีความเข้าใจถูกต้องตรงกันด้วย 3.7 คณะกรรมการควรจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปีของคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อย และกรรมการรายบุคคล โดยผลประเมินควรถูกนำไปใช้สำหรับการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปด้วย

ตารางที่ 2.2 หลักปฏิบัติของ CG Code (ต่อ)

หลักปฏิบัติ	หลักปฏิบัติย่อย
	3.8 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้คณะกรรมการและกรรมการแต่ละคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ลักษณะการประกอบธุรกิจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ตลอดจนสนับสนุนให้กรรมการทุกคนได้รับการเสริมสร้างทักษะและความรู้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการอย่างสม่ำเสมอ 3.9 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็น และมีเลขานุการบริษัทที่มีความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ
4. สรรหาและพัฒนาผู้บริหารระดับสูงและการบริหารบุคลากร	4.1 คณะกรรมการควรดำเนินการให้มั่นใจว่ามีการสรรหาและพัฒนากรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงให้มีความรู้ทักษะ ประสบการณ์และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมาย 4.2 ส่งเสริมให้คณะกรรมการควรกำกับดูแลมีการกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนและการประเมินผลที่เหมาะสม 4.3 คณะกรรมการควรเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้นที่อาจมีผลกระทบต่อการบริหารและการดำเนินงานของกิจการ 4.4 คณะกรรมการควรติดตามดูแลการบริหารและพัฒนาบุคลากรให้มีจำนวนความรู้ทักษะประสบการณ์และแรงจูงใจที่เหมาะสม
5. ส่งเสริมนวัตกรรมและการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ	5.1 คณะกรรมการควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าแก่ธุรกิจควบคู่ไปกับการสร้างคุณประโยชน์ต่อลูกค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 2.2 หลักปฏิบัติของ CG Code (ต่อ)

หลักปฏิบัติ	หลักปฏิบัติย่อย
	5.2 คณะกรรมการควรติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และสะท้อนอยู่ในแผนดำเนินการ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ทุกฝ่ายขององค์กรได้ดำเนินการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก และแผนกลยุทธ์ของกิจการ 5.3 คณะกรรมการควรดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดสรรและจัดการทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยคำนึงถึงผลกระทบและการพัฒนาทรัพยากรตลอดสายเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักได้อย่างยั่งยืน 5.4 คณะกรรมการควรจัดให้มีกรอบการกำกับดูแลและการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กรที่สอดคล้องกับความต้องการของกิจการรวมทั้งดูแลให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจและพัฒนาการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยงเพื่อให้กิจการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ
6. ดูแลให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม	6.1 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทมีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิผล และมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง 6.2 คณะกรรมการต้องจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและอิสระ

ตารางที่ 2.2 หลักปฏิบัติของ CG Code (ต่อ)

หลักปฏิบัติ	หลักปฏิบัติย่อย
	6.3 คณะกรรมการควรติดตามดูแลและจัดการความขัดแย้งของผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างบริษัทกับฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ หรือผู้ถือหุ้น รวมไปถึงการป้องกันการใช้ประโยชน์อันมิควรในทรัพย์สิน ข้อมูลและโอกาสของบริษัท และการทำธุรกรรมกับผู้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับบริษัทในลักษณะที่ไม่สมควร 6.4 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านคอร์รัปชันที่ชัดเจนและสื่อสารในทุกระดับขององค์กรและต่อคนนอกเพื่อให้เกิดการนำไปปฏิบัติได้จริง 6.5 คณะกรรมการควรดูแลให้กิจการมีกลไกในการรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการกรณีมีการชี้เบาะแส
7.รักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูล	7.1 คณะกรรมการมีความรับผิดชอบในการดูแลให้ระบบการจัดทำรายงานทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่างๆ ถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เป็นไปตามกฎเกณฑ์ มาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง 7.2 คณะกรรมการควรติดตามดูแลความเพียงพอของสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้ 7.3 ในภาวะที่กิจการประสบปัญหาทางการเงินหรือมีแนวโน้มจะประสบปัญหา คณะกรรมการควรมั่นใจได้ว่ากิจการมีแผนในการแก้ไขปัญหา หรือมีกลไกอื่นที่จะสามารถแก้ไขปัญหาทางการเงินได้ทั้งนี้ภายใต้การคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย 7.4 คณะกรรมการควรพิจารณาจัดทำรายงานความยั่งยืนตามความเหมาะสม

ตารางที่ 2.2 หลักปฏิบัติของ CG Code (ต่อ)

หลักปฏิบัติ	หลักปฏิบัติย่อย
	7.5 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์ที่ทำหน้าที่ในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียอื่น เช่น นักลงทุน นักวิเคราะห์ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เท่าเทียมกัน และทันเวลา 7.6 คณะกรรมการควรส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล
8. สนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น	8.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของบริษัท 8.2 คณะกรรมการควรดูแลให้การดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเอื้อให้ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิของตน 8.3 คณะกรรมการควรดูแลให้การเปิดเผยมติที่ประชุมและการจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปอย่างถูกต้องและครบถ้วน

ที่มา: www.sec.or.th

2.3.2 การปฏิบัติตามหลัก CG Code

การปฏิบัติตามหลักการ CG Code ทั้ง 8 หลักปฏิบัติเป็นการปฏิบัติตามหลัก Apply or Explain โดยการนำหลักปฏิบัติไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับธุรกิจของบริษัทโดยคณะกรรมการกำกับดูแลบริษัทจะแนวปฏิบัติในส่วนที่ 2 (แนวการปฏิบัติและคำอธิบาย) มาปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักปฏิบัติที่ 1 (หลักปฏิบัติและหลักปฏิบัติย่อย) ของแต่ละหลักปฏิบัติ แต่หากคณะกรรมการกำกับดูแลบริษัทอื่นเห็นว่ามีวิธีการปฏิบัติอื่นมีเหมาะสมและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักการปฏิบัตินั้น ๆ ได้ดีกว่าแนวปฏิบัติที่ได้ทำการระบุไว้ หรือเห็นสมควรว่าดีกว่า คณะกรรมการกำกับดูแลสามารถนำวิธีปฏิบัตินั้นมาใช้ได้ โดยบันทึกถึงเหตุผลและแนวการใช้หลักปฏิบัตินั้นด้วย

ทั้งนี้คณะกรรมการกำกับดูแลควรจะพิจารณาทบทวนการนำหลักการ CG Code มาใช้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้งและทำการบันทึกการทบทวนไว้เป็นมติของคณะกรรมการ และเปิดเผยข้อมูลไว้ในรายงาน

ประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ได้มีการแสดงข้อความยืนยันถึงการพิจารณาและทบทวนการนำหลักการปฏิบัติไปปรับใช้ตามความเหมาะสมของธุรกิจแล้ว

2.2.3 ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG Score)

สำหรับเกณฑ์ในการประผลการกับดูแลกิจการจะแบ่งคะแนนออกเป็นช่วงระดับทั้งหมด 6 ระดับ โดยระดับที่ดีที่สุดคือช่วงระดับ 90-100 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนที่อยู่ในระดับ ดีเลิศ (Excellent)
และจะได้รับตราสัญลักษณ์ของคณะกรรมการบรรษัทภิบาลแห่งชาติ 5 ดาว และในระดับคะแนนที่ต่ำกว่าก็จะได้รับตราลดลงตามจำนวนระดับคะแนนที่ได้ ตามภาพที่ 2.1

ช่วงคะแนน	สัญลักษณ์	ความหมาย
90 - 100		ดีเลิศ (Excellent)
80 - 89		ดีมาก (Very Good)
70 - 79		ดี (Good)
60 - 69		ดีพอใช้ (Satisfactory)
50 - 59		ผ่าน (Pass)
ต่ำกว่า 50	-	N/A

ภาพที่ 2.1 เกณฑ์การประเมินผลการกำกับดูแลกิจการ
ที่มา : www.sec.co.th

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ถือหุ้น

ผู้ถือหุ้นถือเป็นโครงสร้างที่สำคัญของบริษัทเนื่องจากเป็นผู้ที่นำเงินทุนมาลงทุนให้กับบริษัทเพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินการทางธุรกิจได้อย่างปกติ การจะเป็นผู้ถือหุ้นสามารถได้หลายวิธีตั้งการร่วมกันจัดตั้งบริษัท หรือการซื้อหุ้นเข้ามา เป็นต้น และเมื่อเข้ามาเป็นผู้ถือหุ้นก็จะต้องมีสิทธิและหน้าที่ผู้ถือหุ้นต้องทำต่อไปนี้

2.4.1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

เมื่อผู้ถือหุ้นเข้ามาถือหุ้นในบริษัทแล้วจะถือว่าเป็นผู้มีอำนาจในการควบคุมบริษัท แม้จะไม่ได้ทำหน้าที่ในการบริหารบริษัท ผู้ถือหุ้นก็จะได้รับสิทธิที่เท่าเทียมกันดังต่อไปนี้ (คณะกรรมการกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์, 2562)

1. ผู้ถือหุ้นมีสิทธิได้รับเงินปันผลของบริษัท โดยต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นและเป็นไปตามนโยบายของบริษัท

2. ผู้ถือหุ้นมีสิทธิได้รับข่าวสารและข้อมูลของบริษัทที่เท่าเทียมกัน เพื่อเป็นข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้ถือหุ้น

3. ผู้ถือหุ้นมีสิทธิในการออกเสียงและลงคะแนนในที่ประชุมของผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน พ.ศ.2535 ได้ระบุไว้ว่าจะต้องมีการจัดประชุมผู้ถือหุ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และผู้ถือหุ้นทุกคนจะมีสิทธิ์ออกเสียงลงคะแนนในวาระต่างในที่ประชุมได้ โดย 1 หุ้นที่ผู้ถือหุ้นถือจะมีสิทธิ์เท่ากับ 1 เสียง

4. สิทธิในการจองหุ้นใหม่ของบริษัท เมื่อบริษัทมีการออกหุ้นเพื่อทำการเพิ่มทุน ผู้ถือหุ้นเดิมจะมีสิทธิ์ที่สามารถซื้อหุ้นที่ออกใหม่ได้ก่อนที่จะออกขายให้แก่ประชาชนทั่วไป

นอกจากสิทธิดังกล่าวที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีสิทธิอีกมากมายที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับเช่น สิทธิการเสนอหรือเพิ่มวาระในที่ประชุม การเพิกถอนมติที่ประชุม การตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการ เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามกฎหมาย

2.4.2 โครงการคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น (AGM)

การประชุมผู้ถือหุ้นถือเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิของผู้ถือหุ้นและมีความสำคัญในการดำเนินงานของบริษัท เนื่องการดำเนินบางอย่างของบริษัทไม่สามาถกระทำการโดยไม่ผ่านมติความเห็นของผู้ถือหุ้นได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการจัดประชุมผู้ถือหุ้นขึ้นเพื่อให้มีการลงมติเห็นชอบในการกระทำการของบริษัท ซึ่งต้องได้รับเสียงข้างมากในที่ประชุมเพื่อให้มติผ่านที่ประชุม

สมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น จึงได้จัดโครงการคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นสามัญขึ้นมา เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการจัดประชุมผู้ถือหุ้นให้มีมาตรฐานในระดับสากล และยังส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ถือหุ้นที่ต้องพึงปฏิบัติอีกด้วย ซึ่งการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นมีหัวข้อและเกณฑ์ในการวัดการประเมินดังตารางต่อไปนี้ (สมาคมผู้ส่งเสริมการลงทุนไทย, 2562)

ตารางที่ 2.3 เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพในการจัดประชุมผู้ถือหุ้น (AGM Checklist)

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์ในการประเมิน
1. ก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น	1.1 บริษัทควรเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีสิทธิเสนอเพิ่มวาระการประชุมและเสนอชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการก่อนที่บริษัทจะส่งหนังสือนัดประชุม 1.2 บริษัทควรเผยแพร่เอกสารการประชุมบนเว็บไซต์ของบริษัทเพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวกและรวดเร็ว 1.3 บริษัทควรจัดส่งหนังสือนัดประชุมพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ผู้ถือหุ้นอย่างครบถ้วน 1.4 บริษัทควรเปิดเผยข้อมูลที่เพียงพอในแต่ละวาระเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นในการใช้สิทธิออกเสียง
2. วันประชุมผู้ถือหุ้น	2.1 บริษัทควรกำหนดวันเวลาและสถานที่ในการจัดประชุมผู้ถือหุ้นโดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้ถือหุ้นที่จะเข้าประชุม 2.2 กรรมการและผู้บริหารบริษัททุกคนควรเข้าร่วมการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นและร่วมชี้แจงตอบข้อซักถามต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น 2.3 บริษัทควรประกาศแจ้งข้อมูลที่สำคัญให้ผู้ถือหุ้นทราบตั้งแต่เริ่มต้นการประชุมหรือก่อนที่จะเริ่มวาระนั้น ๆ 2.4 บริษัทควรดำเนินกาประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับบริษัทและวาระที่กำหนดไว้ในหนังสือนัดประชุม ซึ่งได้จัดส่งข้อมูลให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว 2.5 บริษัทควรเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในระหว่างการประชุม 2.6 บริษัทควรจัดให้ผู้ถือหุ้นได้ลงคะแนนเสียงอย่างโปร่งใสและให้ใช้สิทธิออกเสียงในเรื่องสำคัญ แยกออกจากกันเพื่อให้สามารถใช้สิทธิในแต่ละเรื่องได้อย่างเป็นอิสระ 2.7 บริษัทควรมีความโปร่งใสในการตรวจสอบการนับคะแนนเสียง

ตารางที่ 2.3 เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพในการจัดประชุมผู้ถือหุ้น (AGM Checklist) (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์ในการประเมิน
3. หลังเสร็จสิ้นการประชุม	3.1 หลังจากเสร็จสิ้นการประชุมบริษัทควรแจ้งมติที่ประชุมและจัดทำรายงานการประชุมที่มีสาระสำคัญครบถ้วนเพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบได้ และเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อผู้ถือหุ้นภายในเวลาที่เหมาะสม
4. คะแนนพิเศษหากบริษัทมีการปฏิบัติหัวข้ออื่น ๆ ตามแนวทาง CG ที่ดี	

ที่มา : www.sec.co.th

โดยการประเมินจะมีการประเมิน 2 ขั้นตอน ได้แก่ บริษัททำการประเมินด้วยตนเอง (Self-Assessment) และการประเมินจากสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย และจะมีการประกาศผลในทุก ๆ ปี จากรายงานของสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย

2.5 คณะกรรมการอิสระ

ในปัจจุบันมีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG Score) มีบทบาทต่อการประเมินคุณภาพของบริษัทมากขึ้น และหนึ่งในหัวข้อของการประเมินผลมีเรื่องของคณะกรรมการอิสระ ซึ่งถือเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการลงทุน

คณะกรรมการอิสระ หมายถึง คณะกรรมการที่ไม่ทำหน้าที่จัดการบริษัท ทั้งบริษัทในเครือ บริษัทร่วมและบริษัทที่เป็นกรรมการอยู่ และต้องไม่มีความสัมพันธ์กับผู้บริหารของบริษัทนั้น ๆ โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์ (2560) ได้กำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการอิสระไว้ดังต่อไปนี้

1. ต้องถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 1 ของหุ้นที่มีสิทธิ์ออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วม

2. ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน หรือเป็นลูกจ้าง พนักงาน หรือที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำจากบริษัท หรือไม่ได้ให้บริการด้านวิชาชีพแก่บริษัท บริษัทในเครือ หรือบริษัทร่วม รวมทั้งไม่เป็นผู้มีอำนาจควบคุมมาก่อนล

3. ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท และมีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

4. ไม่มีความสัมพันธ์ทางครอบครัวกับผู้บริหารระดับสูง

5. ไม่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนรักษาผลประโยชน์ของกรรมการและผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท

6. จะต้องมีคณะกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 ใน 3 ของคณะกรรมการทั้งหมดแต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน

2.6 แนวคิดและทฤษฎีคุณภาพกำไร

2.6.1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพกำไร

จากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่ามีการกล่าวความหมายของคุณภาพกำไรไว้อย่างกว้างขวางดังต่อไปนี้

นภพรรณ ลิ่มตั้ง (2558) ให้คำนิยามว่าคุณภาพกำไร หมายถึง ความสามารถของกำไรในปัจจุบันที่สามารถทำการพยากรณ์กำไรในอนาคตได้ โดยคุณภาพกำไรที่ดีจะต้องไม่มีการกลับรายการกำไรจากที่เคยพยากรณ์ไว้ แต่ในทางกลับกันหากมีการกลับรายการกำไรไว้แสดงถึงคุณภาพกำไรที่ต่ำ

ศิริมา แก้วเกิด (2559) ให้ความหมายของคุณภาพกำไร คือ กำไรที่เกิดจากการดำเนินงานปกติที่สามารถนำกลับมาเปลี่ยนเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงที่เพียงพอต่อการชดเชยกับรายจ่ายที่เกิดขึ้นของกิจการ โดยคุณภาพกำไรเป็นกำไรสุทธิระหว่างบัญชีกับกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่หักด้วยกรายการพิเศษของผู้บริหาร

จากนิยามที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า คุณภาพกำไร หมายถึง กำไรที่เกิดขึ้นของบริษัทที่สามารถเปลี่ยนเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง และสามารถนำไปพยากรณ์กำไรในอนาคตได้ โดยคุณภาพกำไรเกิดจากการความแตกต่างของกำไรสุทธิทางบัญชีกับกระแสเงินสดจากการดำเนินงานโดยหักรายการพิเศษ

โดยลักษณะของคุณภาพกำไรที่ดีจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เกิดจากหลักความระมัดระวังทางบัญชี
2. มีความมั่นคงและยั่งยืน (Substainable) และไม่มีความผันผวนที่เกิดจากแนวโน้มในอดีต
3. มีสภาพคล่องสูงเพื่อใช้ในการดำเนินงานของบริษัท
4. เกิดจากการดำเนินงานปกติของกิจการ
5. ต้องสะท้อนผลการดำเนินงานตามความเป็นจริง

นอกจากนี้คุณภาพกำไรทีดีจะต้องสามารถนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินได้เพื่อแนวโน้มของความผิดปกติของข้อมูลทางการเงินอันเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดของผู้บริหาร อย่างไรก็ตาม

การวิเคราะห์คุณภาพกำไรจำเป็นจะต้องอาศัยปัจจัยหลายๆอย่างในการวิเคราะห์ จึงมีทฤษฎีในการวิเคราะห์คุณภาพตามที่ผู้วิจัยจะได้ทำการกล่าวในส่วนต่อไป

2.6.2 การวิเคราะห์คุณภาพกำไร

การวิเคราะห์คุณภาพกำไรมีหลากหลายวิธี ผู้วิจัยจึงได้ยกตัวอย่างทฤษฎีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ดังต่อไปนี้

1. Jones Model (1991) ได้ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคุณภาพกำไรผ่านรายการคงค้างทั้งหมด (Total Accrual) การเปลี่ยนแปลงของรายได้ และสินทรัพย์ถาวรของกิจการ โดยทำการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อหารายการคงค้างที่ไม่อยู่ดุลยพินิจของผู้บริหาร (Non-Discretionary Accrual) จากนั้นนำค่าที่ได้ไปหักออกจากรายการคงค้างรวม จะได้รายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร (Discretionary Accrual)

2. Modifiied Jones Model (1995) เนื่องจากตัวแบบ Jones Model ยังมีความคลาดเคลื่อนในการประมาณการความถูกต้องของรายการคงค้างที่ต้องใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารอยู่มาก DeChow, Sloan & Sweeney (1995) จึงได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อลดความคลาดเคลื่อนของการประมาณการรายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร ทำให้พบว่ารายได้ของกิจการที่นำมาวิเคราะห์คุณกำไรนั้นมีทั้งรายได้จากการขายเงินสด และรายได้จากการขายเงินเชื่อ และยังทำให้พบอีกว่ารายได้จากการขายเงินเชื่อมีโอกาสสูงที่อาจเกิดจากการตกแต่งยอดจากผู้บริหารเพื่อให้ได้กำไรที่สูงขึ้น จากทฤษฎีนี้ทำให้ ตังแบบ Modified Jones Model ได้ทำการย้ายรายการลูกหนี้จากรายการคงค้างที่ไม่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร มาเป็นรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารเพื่อลดความคลาดเคลื่อนของประมานการ

3. Yoon & Miller Model (2002) เนื่องจาก Modified Jones Model ยังมีข้อบกพร่องและข้อจำกัดอยู่ในเรื่องของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ และยังขาดประสิทธิภาพในการพยากรณ์กำไรในอนาคต โดย Yoon & Miller ได้ทำการใช้ตัวแบบ Modified Jones Model ในการทดสอบคุณภาพกำไรที่เกิดจากรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของบริษัทในประเทศเกาหลี ทำให้พบว่าการตกแต่งกำไรของผู้บริหารนั้นนอกจากรายได้แล้ว ยังสามารถเกิดจากได้เช่นกัน ทำให้ Yoon & Miller (2002) ได้ทำการเพิ่มตัวแปรค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ่ายเงินสด และผลลัพธ์ที่ได้ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการวิเคราะห์กำไรที่สูงขึ้น โดยสมการที่เกิดจากตัวแบบของ Yoon & Miller คือสมการดังต่อไปนี้

$$DA_{i,t}/REV_{i,t} = TA_{i,t}/REV_{i,t} - [\beta_0 + \beta_1(\Delta REV_{i,t} - \Delta REC_{i,t})/REV_{i,t} + \beta_2(\Delta EXP_{i,t} - \Delta PAY_{i,t})/REV_{i,t} + \beta_3(DEP_{i,t})/REV_{i,t} + \varepsilon_{i,t}]$$

โดยกำหนดให้

$DA_{i,t}$	=	คุณภาพกำไรด้วยรายการคงค้างที่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหาร
$TA_{i,t}$	=	รายการคงค้างรวมของบริษัท i ณ เวลา t
$REV_{i,t}$	=	รายได้สุทธิ (Net revenue) ของบริษัท i ณ เวลา t
$REC_{i,t}$	=	ลูกหนี้การค้า (Receivables) ของบริษัท i ณ เวลา t
$EXP_{i,t}$	=	ผลรวมของต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเฉพาะค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดของบริษัท i ณ เวลา t
$PAY_{i,t}$	=	เจ้าหนี้การค้า (Payables) ของบริษัท i ณ เวลา t
$DEP_{i,t}$	=	ค่าเสื่อมราคา (Depreciation expenses) ของบริษัท i ณ เวลา t

หลังจากนั้นได้มีการนำตัวแบบนี้ไปทำการทดสอบกับบริษัทต่างชาติเพิ่มเติม พบว่าแบบจำลอง Yoon & Miller Model มีประสิทธิภาพมากกว่า Modified Jones Model และมีความคลาดเคลื่อนที่น้อยกว่า (Yoon & Miller, 2006)

4. การวิเคราะห์คุณภาพกำไรด้วยวิธีรายการคงค้าง จำนวนรายการคงค้างที่สามารถแปลงเป็นเงินสดได้อย่างน่าเชื่อถือ จะเป็นข้อบ่งชี้ถึงกำไรสุทธิที่เป็นกำไรที่ได้มาจากการบันทึกบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) ซึ่งรายการคงค้างจะเป็นตัวเป็นเปรียบเทียบกับกำไรในงบกำไรขาดทุน หากรายการคงค้างมีค่าน้อย จะแสดงให้เห็นว่ากำไรสุทธิแสดงออกมาในรูปแบบของกระแสเงินสด ซึ่งหมายถึงคุณภาพกำไรที่ดีของบริษัท แต่หากรายการคงค้างมีค่ามาก จะแสดงให้เห็นถึงกำไรของบริษัทที่ไม่สามารถแปลงออกมาในรูปของกระแสเงินสดได้ ส่งผลให้คุณภาพกำไรลดลง (ดารานาถ พรหมอินทร์ และ กุสุมา ดำพิทักษ์, 2561)

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กมลชนก สกุลเจริญและ ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ (2562) ได้ศึกษาผลกระทบของการตกแต่งบัญชีมูลเหตุจูงใจในการตกแต่งบัญชี และการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อคุณภาพกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมบริการและกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี จำนวน 104 บริษัท ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการตกแต่งบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรมากที่สุดคือการตกแต่งรายได้ และมีมูลเหตุมาจากความเสี่ยงและแรงกดดันของผู้บริหาร ส่วนการกำกับดูแลกิจการไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในอุตสาหกรรมบริการ แต่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในอุตสาหกรรมเทคโนโลยี

Affaf, Seemab, Aamer & Bolaji (2020) ได้ศึกษาถึงบทการจัดการรายได้ของกิจการผ่านการกำกับดูแลกิจการ โดยใช้ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในประเทศปากีสถานช่วงปี 2008-2011 พบว่าการกำกับดูแลกิจการมีส่วนช่วยในการจัดการรายได้และลดความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดการทุจริตที่ส่งผลต่อคุณภาพกำไร

Houqe, Zijl, Dunstan & Karim (2010) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการต่อคุณภาพกำไร โดยใช้ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในประเทศบังคลาเทศระหว่างปี 2001-2006 พบว่ากำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคุณภาพกำไรของบริษัท และระบบการจัดการรายได้ของบริษัท

ปิยะณัฐ ถุนพุทธอุดม และสุรีย์ โบษกรณัฏ (2561) ได้ศึกษาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อการบริหารกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2555-2559 โดยเพิ่มความสัมพันธ์ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการ ได้แก่ ขนาดของคณะกรรมการของบริษัท การขึ้นดำรงตำแหน่งประธานบริหารและผู้บริหารสูงสุด และจำนวนครั้งการเข้าห้องประชุมของบริษัท จากการศึกษาพบว่า การกำกับดูแลกิจการไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญกับการบริหารกำไร แต่สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระของบริษัทนั้นส่งผลกระทบในทางลบต่อการบริหารกำไรของบริษัท

ณัฐณิชา ฟูเฟื่องสมบัติ (2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของคุณภาพของงานสอบบัญชีต่อคุณภาพกำไร โดยใช้ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ปี 2554-2558 จำนวน 349 บริษัท จากผลการวิจัยพบว่า ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีมีความสัมพันธ์ในเชิงลบต่อการพิจารณารายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร และระยะเวลาของการเป็นผู้สอบบัญชีต่อเนื่องยังสมผลต่อรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในเชิงลบเช่นกัน

พรรณนาภา มหากิจ (2557) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของสัดส่วนการถือหุ้นต่อคุณภาพกำไรในมุมมองด้านความระมัดระวังของกำไรทางบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ปี 2554-2556 พบว่าสัดส่วนการถือหุ้นครอบครัวมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับคุณภาพกำไร ยิ่งมีสัดส่วนในการถือหุ้นครอบครัวที่มากย่อมส่งผลต่อคุณภาพกำไรในเชิงลบมากขึ้น

นิพันธ์ โพธิวิจิตร (2555) ได้ศึกษาผลกระทบของโครงสร้างผู้ถือหุ้น คณะกรรมการ และคณะกรรมการตรวจสอบที่มีผลต่อการบริหารกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าหากผู้ถือหุ้นมีอำนาจควบคุมกิจการจะส่งผลกระทบในเชิงลบต่อการบริหารกำไร และขนาดของคณะกรรมการส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อการบริการกำไร

ทิพย์ธัญญา หริณานนท์ (2560) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อการจัดการกำไรและเพิ่มมูลค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ของบริษัทจดทะเบียนจดตลาดหลักทรัพย์กลุ่ม SET 100 ปี 2554-

2558 จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรอย่างขนาดของคณะกรรมการ และสัดส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลต่อการจัดการกำไร และการกำกับดูแลกิจการมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของมูลค่าเชิงเศรษฐกิจของบริษัท

อนุวัฒิ ภักดี (2561) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของโครงสร้างผู้ถือหุ้นของชาวต่างชาติที่ผลต่อคุณภาพกำไรโดยใช้ข้อมูลบริษัทจดทะเบียนตั้งแต่ปี 2559-2560 จากการศึกษาพบว่าการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติช่วยเพิ่มคุณภาพกำไรของบริษัท เนื่องจากชาวต่างชาติสามารถกำกัดแลกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้กระบวนการทำงานของผู้บริหารและการจัดทำรายงานทางการเงินมีคุณภาพ

เกศสุดา ชิ้นเพชร และชุติมา นาคประสิทธิ์ (2562) ได้ศึกษากลไกของการกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET 100 ปี 2557-2559 จำนวน พบว่ากลไกการกำกับดูแลกิจการที่ส่งผลต่อคุณภาพกำไรของบริษัท ได้แก่จำนวนคณะกรรมการและจำนวนผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติซึ่งส่งผลกรทบในเชิงบวก ในขณะที่ค่าตอบแทนของผู้บริหารส่งผลกระทบในเชิงลบต่อคุณภาพกำไร

ฉมพร มีชนะ พัทธนันท์ เพชรมีชู และศิริเดช คำสุพรหม (2562) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่ม SET 50 และ SET 100 ปีพบว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพกำไรของบริษัท

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้ทำการสรุปผลงานวิจัยที่ทำการศึกษา ตัวแปร และผลการวิจัย ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.4 สรุปการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชื่อผลงานวิจัยและผู้ทำการศึกษา	ตัวแปร	ผลการศึกษา
ผู้แต่ง: กมลชนก สกุลเจริญ และ ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ **เรื่อง:** ผลกระทบของการตกแต่งบัญชีและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมบริการและเทคโนโลยี	ตัวแปรต้น - รูปแบบการตกแต่งบัญชี - มูลเหตุจูงใจในการตกแต่งบัญชี - การกำดับดูแลกิจการ ตัวแปรตาม - คุณภาพกำไร	1. รูปแบบการตกแต่งกำไรที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรมากที่สุดคือการตกแต่งรายได้ 2. มูลเหตุจูงใจของการตกแต่งบัญชีได้แก่ แรงกดดันจากผู้บริหาร

ตารางที่ 2.4 สรุปการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ผู้แต่ง: Asghar, Seemab Sajjad, Shahzad & Matemilola **เรื่อง:** Role of discretionary earning management in corporate governance-value and corporate governance-risk relationships	ตัวแปรต้น - การกำกับดูแลกิจการ ตัวแปรตาม - มูลค่าของบริษัท	การกำกับดูแลกิจการช่วยเพิ่มมูลค่าของบริษัท และยังเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการจัดการรายได้และลดความเสี่ยงจากการกระทำการทุจริตของผู้บริหาร
ผู้แต่ง: Houqe, Zijl, Dunstan & Karim **เรื่อง:** Does Corporate Governance affect Earnings Quality: Evidence from an Emerging Market	ตัวแปรต้น - การกำกับดูแลกิจการ ตัวแปรตาม - การจัดการกำไร	การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคุณภาพกำไรของบริษัท และระบบการจัดการรายได้ของบริษัท
ผู้แต่ง: ณัฐณิชา ฟูเฟื่องสมบัติ **เรื่อง:** คุณภาพงานสอบบัญชีและการตกต่างกำไร	ตัวแปรต้น - ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี - ระยะเวลาการให้บริการ ตัวแปรตาม - รายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร	ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีมีความสัมพันธ์ในเชิงลบต่อการพิจารณารายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร
ผู้แต่ง: ปิยะณัฐ ถุนพุทธอุดม และสุรีย์ โบษกรณัฏ **เรื่อง:** ผลกระทบของกลไกการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อการบริหารกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ตัวแปรต้น - ขนาดของคณะกรรมการบริษัท - สัดส่วนของกรรมการบริษัทอิสระ - การควบตำแหน่งผู้บริหารสูงสด - จำนวนครั้งในการเข้าประชุมของคณะกรรมการ ตัวแปรตาม - การจัดการกำไร	สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระมีผลกระทบในทางลบต่อการจัดการกำไร ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 2.4 สรุปการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ชื่อผลงานวิจัยและผู้ทำการศึกษา	ตัวแปร	ผลการศึกษา
ผู้แต่ง: พรรณนาภา มหากิจ **เรื่อง:** สัดส่วนการถือหุ้นของครอบครัวต่อคุณภาพกำไร	ตัวแปรต้น - สัดส่วนการถือหุ้นครอบครัว - ขนาดของคณะกรรมการ - สัดส่วนของกรรมการอิสระ ตัวแปรตาม - การจัดการกำไร	สัดส่วนการถือหุ้นครอบครัวมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับคุณภาพกำไร ยิ่งมีสัดส่วนในการถือหุ้นครอบครัวที่มากย่อมส่งผลต่อคุณภาพกำไรในเชิงลบมากขึ้น
ผู้แต่ง: นิพันธ์ โพธิวิจิตร **เรื่อง:** ผลกระทบของโครงสร้างผู้ถือหุ้น คณะกรรมการและคณะกรรมการตรวจสอบที่มีต่อการบริหารกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ตัวแปรต้น - โครงสร้างผู้ถือหุ้น - คณะกรรมการ ตัวแปรควบคุม - ขนาดของกิจการ - ขนาดของสำนักงานทางบัญชี - กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ตัวแปรตาม - การบริหารกำไร	ผู้ถือหุ้นมีอำนาจควบคุมกิจการจะส่งผลกระทบในเชิงลบต่อการบริหารกำไร และขนาดของคณะกรรมการส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อการบริการกำไร
ผู้แต่ง: ทิพย์ธัญญา หริณานนท์ **เรื่อง:** อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อการจัดการกำไรและเพิ่มมูลค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100	ตัวแปรต้น - ขนาดของคณะกรรมการ - สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ - สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหาร ตัวแปรควบคุม - ขนาดของกิจการ - การเติบโตของกิจการ - ความเสี่ยงทางการเงิน ตัวแปรตาม - มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ - การจัดการกำไร	ขนาดของคณะกรรมการและสัดส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลต่อการจัดการกำไร และการกำกับดูแลกิจการมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของมูลค่าเชิงเศรษฐกิจของบริษัท

ตารางที่ 2.4 สรุปการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ชื่อผลงานวิจัยและผู้ทำการศึกษา	ตัวแปร	ผลการศึกษา
ผู้แต่ง: อนุวัฒิ ภักดี **เรื่อง:** โครงสร้างการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติและคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ตัวแปรต้น - สัดส่วนของการถือหุ้นของชาวต่างชาติ ตัวแปรตาม - การจัดการกำไร	การถือหุ้นโดยชาวต่างชาติช่วยเพิ่มคุณภาพกำไรของบริษัท ส่งผลให้กระบวนการทำงานของผู้บริหารและการจัดทำรายงานทางการเงินมีคุณภาพ
ผู้แต่ง: เกศสุดา ชิ้นเพชร และชุติมา นาคประสิทธิ์ **เรื่อง:** ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่ม SET 100	ตัวแปรต้น - โครงสร้างคณะกรรมการบริษัท - ค่าตอบแทนกรรมการ - โครงสร้างของผู้ถือหุ้น ตัวแปรควบคุม - อุตราการเติบโตของกิจการ - ขนาดของกิจการ ตัวแปรตาม - คุณภาพกำไร	กลไกการกำกับดูแลกิจการที่ส่งผลต่อคุณภาพกำไรของบริษัท ได้แก่ จำนวนคณะกรรมการและจำนวนผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติซึ่งส่งผลกรทบในเชิงบวก ในขณะที่ค่าตอบแทนของผู้บริหารส่งผลกระทบในเชิงลบต่อคุณภาพกำไร
ผู้แต่ง: ฉมพร มีชนะ พัทธนันท์ เพชรมีชู และศิริเดช คำสุพรหม **เรื่อง:** คุณภาพกำไรและต้นทุนทางการเงิน: บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ตัวแปรต้น - ขนาดของกิจการ - ต้นทุนเงินทุน - กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ตัวแปรตาม - คุณภาพกำไร	ขนาดของกิจการ ต้นทุนของเงินทุนและกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับคุณภาพกำไร

จากการศึกษาและทบทวนงานวิจัย ผู้วิจัยจึงได้นำตัวแปรในเรื่องของการกำกับดูแลกิจการโดยผู้วิจัยได้ใช้ผลการประเมินคะแนนการกำกับดูแลกิจการหรือ CG Score มาใช้ในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการนั้นครอบคลุมถึงหลักการกำกับดูแลกิจการในหลายๆด้าน เช่น บทบาทของคณะกรรมการ การสรรหาผู้บริหารระดับสูง เป็นต้น ทำให้เชื่อถือได้ผลการประเมินจะ

เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่สามารถนำมาใช้ในการวิจัยได้จริง นอกจากการกำกับดูแลกิจการแล้วยังมีในเรื่องของคณะกรรมการอิสระ จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า จำนวนคณะกรรมการอิสระส่งผลต่อการบริหารจัดการคุณภาพกำไรของบริษัท เพราะรายการธุรกรรมต่าง ๆ ของบริษัทจะได้รับการตรวจสอบอย่างเข้มงวดขึ้น ซึ่งส่งผลให้การทุจริตลดลง และคุณภาพกำไรของบริษัทที่สูงขึ้น

สำหรับโครงสร้างของผู้ถือหุ้น ในการทบทวนงานวิจัยผู้วิจัยเห็นว่ามีตัวแปรหลายตัวแปรที่เกี่ยวกับโครงสร้างการถือหุ้นที่มีนัยสำคัญทางการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ใช้ผลคะแนนของโครงการประเมินคุณภาพการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญมาใช้ในการวิจัย เพราะหลักการประเมินนั้นครอบคลุมถึงสิทธิสำคัญของผู้หุ้น

นอกจากนี้ยังมีในเรื่องของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่ผู้วิจัยพบว่า มีความสำคัญต่อคุณภาพกำไร จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า การที่บริษัทสามารถแปลงกำไรสุทธิมาอยู่ในรูปแบบเงินสดได้ แสดงถึงความสามารถในการจัดการบริหารกำไรของบริษัทที่ดี และยังคงสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ถือหุ้นอีกด้วย

บทที่ 3
วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการ กรรมการอิสระ คุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น และกระแสเงินจากกิจกรรมดำเนินงานต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลและทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางในการศึกษาและสรุปผลข้อมูลการวิจัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 โดยศึกษาข้อมูลจากงบการเงินของบริษัท ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ และผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นระหว่างปี พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2562 เป็นเวลา 3 ปี จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 189 ตัวอย่าง โดยไม่ได้นำข้อมูลของบริษัทที่อยู่กลุ่มธุรกิจธนาคารการเงินและหลักทรัพย์ เนื่องจากมีงบการเงินแตกต่างจากธุรกิจทั่วไป และบริษัทที่อยู่ในกลุ่ม SET 100 ไม่ครบ 3 ปีมาใช้ในการทดสอบ

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

	จำนวน
จำนวนประชากรทั้งหมด (บริษัทที่อยู่ในกลุ่ม SET 100)	100
หัก บริษัทที่อยู่ในกลุ่มธนาคาร การเงินและหลักทรัพย์	(19)
จำนวนบริษัทที่ใช้ในการศึกษา	81
คูณ จำนวนปีที่ใช้ในการศึกษา (2560-2562)	3
จำนวนตัวอย่าง	243
หัก จำนวนตัวอย่างที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน	(54)
จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	189

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบข้อมูลจากงบการเงินของบริษัท รายงานประจำปี รายงานการกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์ และผลการประกาศคะแนนโครงการการประเมินคุณภาพการประชุมผู้ถือหุ้น เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2562 รวม 3 ปี

3.3 ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทฤษฎีและข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

3.2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระไว้ทั้งหมด 4 ตัวแปรดังต่อไปนี้

3.2.1.1 ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG Score) โดยใช้คะแนนที่ประกาศในรายงานการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือ Corporate Governance Report Of Thai Listed Companies โดยแบ่งระดับคะแนนไว้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 ระดับคะแนนของผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
5	ดีเลิศ
4	ดีมาก
3	ดี
2	พอใช้
1	ผ่าน
0	ไม่ผ่าน

3.2.1.2 ผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น (AGM Level) โดยใช้ผลคะแนนของโครงการการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น โดยแบ่งระดับคะแนนดังต่อไปดังนี้

ตารางที่ 3.3 ระดับคะแนนผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
5	ดีเลิศ
4	ดีมาก

ตารางที่ 3.3 ระดับคะแนนผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น (ต่อ)

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
3	ดี
2	พอใช้
1	ผ่าน
0	ไม่ผ่าน

3.2.1.3 สัดส่วนคณะกรรมอิสระบริษัท (Independent Committees) โดยใช้ข้อมูลกรรมการอิสระของบริษัทที่ประกาศในรายงานประจำปี คำนวณเป็นอัตราส่วนร้อยละเมื่อเทียบกับคณะกรรมการทั้งหมด และปรับฐานข้อมูลโดยใช้ค่าลอการิทึมเนื่องจากข้อมูลมีการแจกแจงไม่ปกติ โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้

สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (Committee) = Log สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ

3.2.1.4 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (CFO) ใช้ข้อมูลในงบกระแสเงินสดของกิจการที่เปิดเผยไว้ในงบการเงิน

3.2.2 ตัวแปรควบคุม (Control Variable) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดตัวแปรควบคุมได้แก่ ขนาดของกิจการ (SIZE) วัดโดยใช้สินทรัพย์รวมของกิจการ ณ วันสิ้นงวดของบริษัทแต่เนื่องจากมีการแจกแจงไม่ปกติจึงปรับข้อมูลให้เป็นการแจกแจงปกติโดยใช้สูตรดังต่อไปนี้

ขนาดของกิจการ (SIZE) = Log สินทรัพย์รวม

3.2.3 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ตัวแปรตามที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ของการวิจัยครั้งนี้คือ คุณภาพกำไรโดยพิจารณาจากรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร จากการทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 ผู้วิจัยพบว่ารายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารจะส่งผลต่อคุณภาพกำไรมากกว่ารายการคงค้างที่ไม่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร ผู้ในการศึกษาครั้งนี้วิจัยได้นำแบบจำลอง Extended Modified Jones ของ Yoon & Miller (2002) ที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 มาใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร เนื่องจากเป็นตัวแปรชี้วัดการตกแต่งกำไรได้ดีกว่าอัตราส่วนทางการเงินทั่วไป โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำการหาค่ารายการคงค้างรวมของบริษัท จากสมการดังต่อไปนี้

รายการคงค้างรวม = กำไรสุทธิ – กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 2 ทำการหาตัวแปร NDA (รายการคงค้างที่ไม่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหาร) โดยเริ่มจากการหาค่าสัมประสิทธิ์ของสมการความสัมพันธ์ของรายการคงค้างในสมการดังต่อไปนี้

$$TA_{i,t}/REV_{i,t} = \beta_0 + \beta_1(\Delta REV_{i,t} - \Delta REC_{i,t})/REV_{i,t} + \beta_2(\Delta EXP_{i,t} - \Delta PAY_{i,t})/REV_{i,t} + \beta_3(DEP_{i,t})/REV_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

โดยกำหนดให้

$TA_{i,t}$	=	รายการคงค้างรวมของบริษัท i ณ เวลา t
$REV_{i,t}$	=	รายได้สุทธิ(Net revenue) ของบริษัท i ณ เวลา t
$REC_{i,t}$	=	ลูกหนี้การค้า (Receivables) ของบริษัท i ณ เวลา t
$EXP_{i,t}$	=	ผลรวมของต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเฉพาะค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดของบริษัท i ณ เวลา t
$PAY_{i,t}$	=	เจ้าหนี้การค้า (Payables) ของบริษัท i ณ เวลา t
$DEP_{i,t}$	=	ค่าเสื่อมราคา (Depreciation expenses)ของบริษัท i ณ เวลา t

โดยตัวแปรแต่ละตัวแปรจะได้จากการเก็บข้อมูลจากงบการเงินของบริษัท เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วจะทำการหาตัวแปรโดยใช้โปรแกรมทางสถิติ SPSS เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละตัวแปรต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 นำค่าสัมประสิทธิ์ที่หาได้มาทำการแทนค่าในสมการตามขั้นตอนที่ 1 จะได้ตัวแปร NDA (รายการคงค้างที่ไม่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหาร) เมื่อได้ตัวแปรแล้วจะทำการเข้าสู่ขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้ตัวแปร NDA แล้วจะนำตัวแปรมาหักออกจากรายการคงค้างทั้งหมด (Total Accrual) จะได้ยอดรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) ซึ่งสามารถสรุปได้ตามสมการดังต่อไปนี้

$$DA_{i,t}/REV_{i,t} = TA_{i,t}/REV_{i,t} - [\beta 0 + \beta 1(\Delta REV_{i,t} - \Delta REC_{i,t})/REV_{i,t} + \beta 2(\Delta EXP_{i,t} - \Delta PAY_{i,t})/REV_{i,t} + \beta 3(DEP_{i,t})/REV_{i,t} + \varepsilon_{i,t}]$$

3.2.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือทางการวิจัยตามที่กล่าวไปข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05 โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

3.2.4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการอธิบายถึงลักษณะของค่าตัวแปรต่างๆ โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Max) ค่าต่ำสุด (Min) และส่วนเบี่ยงเบนของข้อมูล (Standard Devitation)

3.2.4.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coeficient) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์จะอธิบายถึงระดับความสัมพันธ์ของของตัวแปรอิสระมีมากกว่า 0.7 แสดงว่ามีค่าความสัมพันธ์ที่สูง ซึ่งก่อให้เกิด Multicollinearity

2. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) เป็นวิเคราะห์สมการของตัวแปรอิสระ โดยตัวแปรที่จะนำมาทดสอบสอบจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยค่าสถิติที่ใช้สำหรับการทดสอบการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุมีดังต่อไปนี้

2.1 ค่าองค์ประกอบการขยายความแปรปรวน (VIF) ของตัวแปรอิสระ ต้องมีค่าไม่เกิน 10

2.2 ค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระ ต้องมีค่าเข้าใกล้ 0

2.3 ค่า Durbin Watson ต้องมีค่าอยู่ในช่วง 1.5 ถึง 2.5 หากค่า Durbin Watson มีค่าต่ำกว่า 1.5 แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก แต่หากค่า Durbin Watson มีค่าสูงกว่า 2.5 แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันในทิศทางลบ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวมรวมข้อมูลของงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่ม SET 100 รายงานประจำปี รายงานการกำกับดูแลกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และผลการประกาศคะแนนโครงการการประเมินคุณภาพการประชุมผู้ถือหุ้น ระหว่างปี 2560-2562 จากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้

ตาราง 3.4 แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัย

ข้อมูลที่ใช้	แหล่งที่มา
งบการเงินและรายงานประจำปี	www.setsmart.com
รายงานการกำกับดูแลกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	www.thai-iod.com
ผลการประกาศคะแนนโครงการการประเมินคุณภาพการประชุมผู้ถือหุ้น	www.thaiinvestor.com

3.5 กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลแล้ว กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลจะถูกแบ่งเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.5.1 นำข้อมูลที่จำเป็นต้องปรับฐานข้อมูลได้แก่ สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ (Committee) ขนาดของกิจการ (Size) และรายการคงค้างที่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) มาทำการปรับฐานข้อมูลดังต่อไปนี้

3.5.1.1 สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ และขนาดของกิจการทำการปรับฐานข้อมูลโดยใช้ค่าลอกาลิทึม โดยผลที่ได้หลังจากการปรับฐานข้อมูลจะเป็นดังต่อไปนี้

1. สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ มีค่าเป็นติดลบเนื่องจากค่าของข้อมูลที่นำมาปรับฐานข้อมูลมีค่าต่ำกว่า 1

2. ขนาดของกิจการ มีค่าตั้งแต่ 1 ขึ้นไป

โดยผลการปรับฐานข้อมูลจะแสดงในส่วนของตารางการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาที่จะกล่าวถึงในบทที่ 4 ต่อไป

3.4.1.2 คุณภาพกำไรวัดค่าจากรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสมการมาทำการทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละสมการที่ใช้ในข้อ 3.2.2 และทดสอบสมการดังกล่าว

3.5.2 เมื่อได้ข้อมูลที่ใช้ครบแล้ว จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณาตาม โดยทดสอบหาค่าสูงสุด (Maximum) ต่ำสุด (Minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3.5.3 ทำการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานโดยทดสอบการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามด้วยวิธี Pearson Correlation Coefficient เพื่อทดสอบว่าตัวแปรต้นและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันหรือไม่

3.5.4 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์แล้วผู้วิจัยจะกำหนดปัจจัยที่ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามดังต่อไปนี้

$$DA = \beta 0 + \beta_1(\text{CG Score}) + \beta_2(\text{AGM Level}) + \beta_3(\text{Committee}) + \beta_4(\text{CFO}) + \beta_5(\text{SIZE}) + e_1$$

โดยกำหนดให้แต่ละตัวแปรแทนค่าต่อไปนี้

DA	=	คุณภาพกำไร (รายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร)
CG Score	=	ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ
AGM Level	=	ผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น
Committee	=	สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ

CFO	=	กระแสเงินสดจากกิจการดำเนินงาน
SIZE	=	ขนาดของกิจการ
e	=	ความคลาดเคลื่อน

3.5.5 นำตัวแปรแต่ละตัวแปรมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธีถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และนำผลที่ได้มาทำการสรุปผลการวิจัยในบทที่ 4 ต่อไป

บทที่ 4
ผลการศึกษา

ในส่วนของบทนี้จะกล่าวถึงผลการศึกษาตามแบบจำลองที่กล่าวในบทที่ 3 โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

จากการศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้ได้ใช้เการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Max) ค่าต่ำสุด (Min) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังตารางต่อไปนี้

4.1.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของรายการที่นำมาทดสอบรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) จากการสมการการหารายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 ผู้วิจัยได้นำค่าต่างๆที่เป็นตัวแปรนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทางทางสถิติเชิงพรรณนาตัวแปรที่นำมาทดสอบรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร ปี พ.ศ. 2560 - 2562 (หน่วย: บาท)

ตัวแปร	N	ค่าต่ำสุด Minimum	ค่าสูงสุด Maximum	ค่าเฉลี่ย Mean	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
TA	189	- 45,434,720,000.00	19,068,140,000.00	- 3,467,858,520.41	8,415,800,076.37
REV	189	3,006,625,559.00	571,110,057,763.00	88,341,401,878.83	131,854,345,828.18
REC	189	20,881,903.00	55,188,370,000.00	6,505,246,019.63	10,985,169,625.37
EXP	189	887,473,000.00	525,485,134,709.00	73,561,200,593.61	118,343,294,131.80
PAY	189	18,431,000.00	78,790,390,772.00	8,322,527,288.67	15,715,766,221.40
DEP	189	11,690,000.00	27,342,646,641.00	3,290,712,991.97	5,307,114,764.40

จากตารางที่ 4.1 สามารถอธิบายค่าตัวแปรที่นำมาทดสอบได้ต่อไปนี้

รายการคงค้างรวม (TA) จากการศึกษาพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ -3,467,858,520.41 บาท มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 19,068,140,000.00 บาท ค่าต่ำสุดอยู่ที่ -45,434,720,000.00 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ อยู่ที่ 8,415,800,076.37 บาท

รายได้ของบริษัท (REV) จากการศึกษาพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 88,341,401,878.83 บาท มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 571,110,057,763 บาท ค่าต่ำสุดอยู่ที่ 3,006,625,559 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 131,854,345,828.18 บาท

ลูกหนี้การค้า (REC) จากการศึกษาพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 6,505,246,019.63 บาท มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 55,188,370,000 บาท ค่าต่ำสุดอยู่ที่ 20,881,903 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 10,985,169,625.37 บาท

ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด (Exp) จากการศึกษาพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 73,561,200,593.61 บาท มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 525,485,134,709 บาทค่าต่ำสุดอยู่ที่ 887,473,000 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 118,343,294,131.80 บาท

เจ้าหนี้การค้า (Pay) จาการศึกษาพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8,322,527,288.67 บาท มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 78,790,390,772 บาท ค่าต่ำสุดอยู่ที่ 18,431,000 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 15,715,766,221.40 บาท

ค่าเสื่อมราคา (Dep) จาการศึกษาพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3,290,712,991.97 บาท มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 27,342,646,641 บาท ค่าต่ำสุดอยู่ที่ 11,690,000 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 5,307,114,764.40 บาท

4.1.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม หลังจากทำการทดสอบการหารายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) แล้ว ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรต้นและตัวแปรตามดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางทางสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

ตัวแปร	N	ค่าต่ำสุด Minimum	ค่าสูงสุด Maximum	ค่าเฉลี่ย Mean	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
DA	189	-.70	.23	-.03	.09
CG Score	189	3.0	5.0	4.48	.65
AGM Level	189	3.0	5.0	4.38	.56

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางทางสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม (ต่อ)

ตัวแปร	N	ค่าต่ำสุด Minimum	ค่าสูงสุด Maximum	ค่าเฉลี่ย Mean	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
Committee	189	.13	.86	.42	.13
CFO (ล้านบาท)	189	-15,503.12	69,131.69	93,91.96	14,052.04
Size (ล้านบาท)	189	3,406.76	63,4733.23	116,679.25	145,588.83

จากตารางที่ 4.2 สามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ได้ ดังต่อไปนี้

รายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) พบว่ามีค่าเฉลี่ย -0.03 เท่า โดยมีค่าคะแนนสูงสุดอยู่ที่ 0.23 เท่า และค่าต่ำสุดอยู่ที่ -0.7 เท่า และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.09 เท่า

ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG Score) พบว่ามีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ที่ 4.48 คะแนน โดยมีค่าคะแนนสูงสุดอยู่ที่ 5 คะแนน และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 3 คะแนน และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.65 คะแนน

ผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น (AGM Level) พบว่ามีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ที่ 4.38 คะแนน โดยมีค่าคะแนนสูงสุดอยู่ที่ 5 คะแนน และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 3 คะแนน และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.56 คะแนน

สัดส่วนกรรมการอิสระ (Committee) พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 42.19 โดยมีค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 86 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 13 โดยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ร้อยละ 12.86

กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (CFO) พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 9,391.96 ล้านบาท โดยมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 69,131.69 ล้านบาท ค่าต่ำสุดอยู่ที่ -15,503.12 ล้านบาท และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 14,052.04 ล้านบาท

ขนาดของกิจการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 116,679.25 ล้านบาท โดยมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 63,4733.23 ล้านบาท ค่าต่ำสุดอยู่ที่ 3,406.76 ล้านบาท และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 145,588.83 ล้านบาท

และจากที่กล่าวไปในบทที่ 3 สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ และขนาดของกิจการมีการแจกแจงของข้อมูลที่ไม่ปกติ จะต้องทำการปรับฐานข้อมูลโดยใช้ลอการิทึม ซึ่งเป็นไปตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางทางสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรต้นและตัวแปรตามหลังปรับฐานข้อมูลโดยใช้ลอการิทึม

ตัวแปร	N	ค่าต่ำสุด Minimum	ค่าสูงสุด Maximum	ค่าเฉลี่ย Mean	ส่วนเบี่ยงเบน (SD)
DA	189	-.70	.23	-.03	.09
CG Score	189	3.0	5.0	4.48	.65
AGM Level	189	3.0	5.0	4.38	.56
Committee	189	-.90	-.07	-.39	.14
CFO (ล้านบาท)	189	-15,503.12	69,131.69	9,391.96	14,052.04
Size	189	9.53	11.80	10.75	.55

หลังจากปรับฐานข้อมูลแล้วสามารถสรุปผลเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรสัดส่วนคณะกรรมการอิสระและขนาดของกิจการ ได้ดังต่อไปนี้

สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ -0.39 เท่า โดยมีค่าสูงสุดอยู่ที่ -0.07 เท่า และค่าต่ำสุดอยู่ที่ -0.9 เท่า โดยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.14 เท่า เนื่องจากข้อมูลที่นำเข้ามีค่าต่ำกว่า 1 ทำให้ผลจากการปรับฐานข้อมูลมีค่าเป็นติดลบ

ขนาดของกิจการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 10.74 เท่า โดยมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 11.8 เท่า ค่าต่ำสุดอยู่ที่ 9.53 เท่า และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.55 เท่า

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน

ในส่วนของสถิติเชิงอนุมาน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 โดยสรุปผลการศึกษาได้ ดังต่อไปนี้

4.2.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร ด้วยวิธี Pearson Correlation Coefficient

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร เพื่อทดสอบว่าตัวแปรแต่ละตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยสรุปผลได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 4.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยวิธี Pearson Correlation Coefficient

ตัวแปร	DA	CG Score	AGM Level	Committee	CFO	SIZE
DA	1.000					
CG Score	.166*	1.000				
AGM Level	.054	304**	1.000			
Committee	-.104	.084	.128*	1.000		
CFO	-.182**	267**	.113	.208**	1.000	
SIZE	.099	.362**	.000	.327**	.662**	1.000

หมายเหตุ *,** หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

จากการทดสอบตามตารางที่ 4.4 พบว่าไม่มีตัวแปรคู่ใดที่มีค่า Pearson Correlation เข้าใกล้ 1 และ -1 ทำให้สามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระแต่ละตัวไม่ได้มีความสัมพันธ์กัน ทำให้ไม่ก่อให้เกิดปัญหาเชิงเส้นตรง (Multicollinearity) สำหรับการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในส่วนต่อไป

4.2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

หลังจากที่ได้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยวิธี Pearson Correlation Coefficient เพื่อทดสอบว่าตัวแปรที่ใช้จะไม่เกิดปัญหาเชิงเส้นตรง ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ต่อไปและสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการถดถอยของรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) ด้วยวิธี Enter

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
Regression	.251	5	.050	7.449	.000[b]*
Residual	1.235	183	.007		

b. Predictors: (Constant), Size, AGM LEVEL, Committee, CG SCORE, CFO

หมายเหตุ * หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .01

จากตารางที่ 4.5 พบว่าค่า F-Stat เท่ากับ 7.449 และค่า Sig มีค่าเท่ากับ .000 ทำให้สรุปได้ว่าสมการโดยรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 ทำให้สรุปได้ว่าตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวมี

อิทธิพลต่อรายการคงค้างที่ใช่ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่ม SET 100

ตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) ด้วยวิธี Enter

Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
ค่าคงที่	-.906	.180		-5.041	.000**		
CG Score	.017	.011	.127	1.652	.100	.770	1.299
AGM Level	.014	.012	.089	1.217	.225	.852	1.174
Committee	-.108	.047	-.164	-2.273	.024*	.869	1.151
CFO	-0.000002957	.000	-.467	-5.134	.000**	.548	1.825
SIZE	.067	.016	.416	4.207	.000**	.465	2.152
R = .411	R^2 = .169		Adjust R^2 = .146	Durbin Watson 1.520			

หมายเหตุ *,** หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

จากตารางที 4.6 สามารถสรุปความสัมพันธ์ของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่ได้จากการวิเคราะห์สถิติถดถอยเชิงพหุคูณ ได้ตามสมการดังต่อไปนี้

DA = 0.127 (CG Score) + 0.89 (AGM Level) – 0.164 (Committee) – 0.467 (CFO) + 0.416 (SIZE)

นอกจากนี้ยังพบว่ามีค่า Adjust R Square อยู่ 0.146 สามารถสรุปได้ว่า สมการที่ได้จากการวิเคราะห์สถิติถดถอยเชิงพหุคูณดังกล่าว สามารถอธิบายถึงความแปรผันของรายการคงค้างที่ใช้ดุลพินิจของผู้บริหารได้ร้อยละ 14.6 โดยส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 85.4 เกิดจากตัวแปรอื่นๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในสมการข้างต้น

นอกจากนี้ตารางที่ 4.5 ยังสามารถอธิบายถึงผลของอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารไว้ดังต่อไปนี้

ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG Score) ไม่มีนัยสำคัญเนื่องจากค่า P-Value อยู่ที่ 0.100 ซึ่งสูงกว่าระดับความมีสาระสำคัญ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยอยู่ที่ 0.127

ผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น (AGM Level) ไม่มีนัยสำคัญเนื่องจากค่า P-Value อยู่ที่ 0.225 ซึ่งสูงกว่าระดับความมีสาระสำคัญ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยอยู่ที่ 0.89

สัดส่วนกรรมการอิสระ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยอยู่ที่ -0.164 ซึ่งสรุปได้ว่าหากสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้รายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารลดลง 0.164 เท่า ส่งผลให้คุณภาพกำไรเพิ่มขึ้น 0.164 เท่า

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (CFO) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยอยู่ที่ -0.467 ซึ่งสรุปได้ว่าหากกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้รายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารลดลง 0.467 เท่า ส่งผลให้คุณภาพกำไรเพิ่มขึ้นกำไรเพิ่มขึ้น 0.467 เท่า

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การค้นคว้าอิสระนี้ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการ กรรมการอิสระ คุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นที่ และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่ม SET 100 ระหว่างปี พ.ศ. 2560 - 2562 การวิเคราะห์ทางสถิติทั้งเชิงพรรณนาได้แก่ การหาค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ วิธีสหสัมพันธ์เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยในการศึกษาอิทธิพลต่อคุณภาพกำไรในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรตามในการศึกษาครั้งนี้คือรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) และตัวแปรอิสระในการศึกษามาทั้งหมด 4 ตัวแปร ได้แก่ ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG Score) ผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น (AGM Level) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน นอกจากนี้ยังได้กำหนดตัวแปรควบคุมไว้ 1 ตัว ได้แก่ ขนาดของบริษัท จากการศึกษาถึงอิทธิพลต่อคุณภาพกำไรในครั้งนี้ จากการทดสอบด้วยวิธีทางสถิติในข้างต้นสามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

จากการศึกษาผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยโดยแบ่งเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผลการกำกับดูแลกิจการ โดยใช้ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG SCORE) จากการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาพบว่า พบว่ามีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ที่ 4.48 คะแนน โดยมีค่าคะแนนสูงสุดอยู่ที่ 5 คะแนน และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 3 คะแนน และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.65 คะแนน และจากการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานพบว่า ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพกำไรอย่างมีนัยสำคัญ

2. คุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น โดยใช้ผลการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น (AGM Level) จากการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ที่ 4.38 คะแนน โดยมีค่าคะแนนสูงสุดอยู่ที่ 5 คะแนน และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 3 คะแนน และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.56 คะแนน และจากการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานพบว่า ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพกำไรอย่างมีนัยสำคัญ

3. กรรมการอิสระ โดยวัดจากสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในบริษัท จากการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาพบว่า โดยมีค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 86 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 13 โดยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ร้อยละ 12.86 และจากการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานพบว่า มีอิทธิพลในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพกำไรซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3 โดยหากบริษัทมีสัดส่วนคณะกรรมการอิสระเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้คุณภาพกำไรของบริษัทเพิ่มขึ้น 0.164 เท่า

4. กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน จากการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 9,391.96 ล้านบาท โดยมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 69,131.69 ล้านบาท ค่าต่ำสุดอยู่ที่ -15,503.12 ล้านบาท และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 14,052.04 ล้านบาท และจากก และจากการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานพบว่า มีอิทธิพลในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพพกำไรซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ โดยหากบริษัทมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้คุณภาพกำไรของบริษัทเพิ่มขึ้น 0.467 เท่า

5.2 การอภิปรายผล

การศึกษาอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการ คณะกรรมการอิสระ คุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET 100 สามารถนำมาอภิปรายโดยอ้างอิงผลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

การกำกับดูแลกิจการ ไม่มีอิทธิพลผลต่อคุณภาพกำไรอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ Affaf and others (2020) ที่พบว่าการกำกับดูแลกิจการจะส่งผลต่อการจัดการคุณภาพกำไรของบริษัท ส่งผลให้มีการตกแต่งกำไรลดลง แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของกมลชนก สกุลเจริญ และฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ (2563) ที่พบว่าการกำกับดูแลกิจการไม่ส่งผลต่อคุณภาพกำไรอย่างมีสาระสำคัญ เนื่องจากยังคงมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เหมาะสมกว่าที่สามารถอธิบายถึงการจัดการคุณภาพกำไรของบริษัท

คุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น ไม่มีอิทธิพลผลต่อคุณภาพกำไรอย่างมีนัยสำคัญซึ่งขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ ปิยะณัฐ ถุนพุทธอุดม และสุรีย์ โบษกรนัฎ (2561) ที่ว่าการเข้าประชุมของผู้ถือหุ้นมีผลต่อคุณภาพกำไรของบริษัท เนื่องจากวาระที่สำคัญต่อการบริหารจะต้องผ่านที่ประชุมผู้ถือหุ้นแต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเกศสุดา ชิ้นเพชร และชุติมา นาครประสิทธิ์ (2562) ที่ว่าโครงสร้างของผู้ถือหุ้นไม่มีผลต่อคุณภาพกำไรอย่างมีสาระสำคัญ เนื่องผู้ถือหุ้นที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของบริษัทมีเพียงผู้ถือหุ้นรายใหญ่เพียงไม่กี่รายเท่านั้น

สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพกำไร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของ ปิยะณัฐ ถุนพุทธอุดม และสุรีย์ โบษกรนัฎ (2561) และทิพท์ธัญญา หริณานนท์ (2560) ที่พบว่าจำนวนคณะกรรมการอิสระมีผลต่อคุณภาพกำไร เนื่องจากหากบริษัทมีคณะกรรมการอิสระเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อการตรวจสอบการทุจริตและกำกับดูแลของกิจการให้มีความโปร่งใสเพิ่มมากขึ้น แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของเกศสุดา ชิ้นเพชร และชุติมา นาครประสิทธิ์ (2562) ที่พบว่าสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระไม่มีผลต่อคุณภาพกำไร เนื่องจากถึงแม้จะมีการตรวจสอบแต่อำนาจในการตัดสินใจยังคงอยู่ที่ผู้บริหารอยู่ดี

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพกำไร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉมพร มีชนะ (2562) ที่พบว่าเมื่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเพิ่มขึ้น รายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจจะลดลง ซึ่งสอดคล้องกับสมการรายการคงค้างรวม Yoon & Miller (2002) เมื่อนำผลการศึกษามาสรุปจึงพบว่าเมื่อบริษัทมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้น จะทำให้บริษัทสามารถสร้างกำไรได้เพิ่มขึ้นทำให้การตกแต่งกำไรน้อยลง และรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารนั้นลดลงด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. จากงานวิจัยพบว่า สัดส่วนของสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระมีอิทธิพลต่อคุณภาพกำไรอย่างมีสาระสำคัญ แสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการดำเนินงานมากกว่าการที่มีกรรมการเป็นบุคลากรในบริษัท นอกจากนี้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานยังเป็นอีกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพกำไร ซึ่งหากบริษัทมีกระแสเงินจากกิจกรรมดำเนินงานสูง จะแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารสภาพคล่องทางการเงินของบริษัท ซึ่งผู้ลงทุนและผู้บริหารสามารถปัจจัยดังกล่าวไปเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้

2. จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยในเรื่องของการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพกำไร ทำให้ไม่ควรนำปัจจัยดังกล่าวประกอบการตัดสินใจ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยในครั้งนี้เน้นศึกษาไปที่อิทธิพลที่มีผลต่อ คุณภาพกำไรของผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการและผล ประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องเพียงบางส่วนเท่านั้น ทำให้ยังมีปัจจัยด้านอื่นที่ส่งผล กระทบต่อคุณภาพกำไรอยู่อีกหลายปัจจัย โดยในงานวิจัยต่อ ๆ ไปอาจ นำตัวแปรเหล่านี้เข้ามาใช้ทดสอบด้วย

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบนั้นเป็นเพียงบริษัท เฉพาะกลุ่ม SET 100 ไม่ได้ครอบคลุมบริษัทจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์ทั้งหมด ซึ่งอาจนำไปใช้อ้างอิงได้ไม่ครบถ้วน โดยในงานวิจัยต่อ ๆ ไป อาจมีการขยายกลุ่มตัวอย่างเพื่อเพิ่มขอบเขตของ ผลการวิจัยให้กว้างขึ้น

3. การศึกษาครั้งนี้ไม่ได้ครอบคลุมกลุ่มอุตสาหกรรม ลักษณะ และธุรกรรมของกิจการทำให้ผลที่ได้อาจจะไม่เจาะจงธุรกิจที่มีลักษณะเฉพาะ ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจมีการเพิ่มรายละเอียดของอุตสาหกรรมให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

กมลชนก สกุลเจริญ และ ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์. (2563, มกราคม). ผลกระทบของการตกแต่งฐฐบัญชีและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมบริการและเทคโนโลยี. **วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์**, **7**(1), 42-56.

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2562). **พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535**. สืบค้นจาก https://www.dbd.go.th/download/PDF_law/act_2535_latest_.pdf

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2563). **ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง รายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562**. สืบค้นจาก https://www.dbd.go.th/download/PDF_law/dbdlaw_acc_bal3_63.pdf

เกศสุดา ชิ้นเพชร และ ชุติมา นาครประสิทธิ์. (2562, มกราคม). ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่ม SET 100. **RMUTI JOURNAL Humanities and Social Sciences**, **6**(1), 17-36.

ฉมพร มีชนะ, พัทธนันท์ เพชรเชิดชู และศิริเดช คำสุพรหม. (2562, ตุลาคม). คุณภาพกำไรและต้นทุนทางการเงิน: บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.**วารสารสุทธิปริทัศน์**, **33**(108), 104-119.

ณัฐณิชา ฟูเฟื่องสมบัติ. (2559). **คุณภาพงานสอบบัญชีกับการตกแต่งกำไร**. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).

ดารานาถ พรหมอินทร์. (2560). **ความสัมพันธ์ของผลการดำเนินงานและคุณภาพกำไรต่อราคาตลาดหหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี**. (การศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี)

ทิพย์ธัญญา หริณานนท์. (2560). **อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อการจัดการกำไร และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).

ธันยกร จันทร์สาส์น (2559). คุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยที่มีบรรษัทภิบาลในระดับดีเลิศ: นัยจากรายการคงค้าง. **วารสารนักบริหาร**, **36**(2), 52-61.

บรรณานุกรม (ต่อ)

นภพรรณ ลิ่มตั้ง. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET 100)**. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).

นิพันธ์ โพธิ์วิจิตร. (2555). **ผลกระทบของโครงสร้างผู้ถือหุ้น คณะกรรมการและคณะกรรมการตรวจสอบที่มีต่อการบริหารกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).

บุญบงกช บุญกุศล, สุนิษา ธงจันทร์ และ พรสวัสดิ์ สิงห์ยาม. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการบริหารกับคุณภาพกำไร. **Journal of Buddhist Education and Research**, **5**(2), 389-400.

ปิยะณัฐ ถุนพุทธดม และสุรีย์ โบษกรนัฏ. (2561). ผลกระทบของกลไกการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อการบริหารกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. **วารสารดุษฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์,** (ฉบับพิเศษ ตุลาคม 2561), 104-119.

พรรณาภา มหากิจ. (2557). **สัดส่วนการถือหุ้นของครอบครัวกับคุณภาพกาไร**. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).

ศิริมา แก้วเกิด. (2559). **การวัดคุณภาพกาไรจากการวิเคราะห์งบกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร**. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ).

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมป์. (2558). **กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน**. สืบค้นจาก http://www.tfac.or.th/upload/9414/UW0ynKPwuW.pdf

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมป์. (2562). **มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน**. สืบค้นจาก http://eservice.tfac.or.th/get_file/index.php?file=TAS_1_revised_2562.pdf

สมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย. (2563). **แบบ AGM Checklist**. สืบค้นจาก http://www.thaiinvestors.com/agmform60/

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2554). **การวิเคราะห์งบการเงิน**. สืบค้นจาก https://www.set.or.th/dat/setbooks/e-book/76.pdf

บรรณานุกรม (ต่อ)

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2560). **หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560**. สืบค้นจาก https://www.sec.or.th/cgthailand/th/pages/cgcode/cgcodeintroduction.aspx

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2562). **ประวัติและบทบาทของตลาดหลักทรัพย์**. สืบค้นจาก https://www.set.or.th/th/about/overview/history

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2562). **สิทธิผู้ถือหุ้น**. สืบค้นจาก http://capital.sec.or.th/webedu/upload/file-28072015142628890.pdf

อนุวัฒน์ ภักดี และศิลปพร ศรีจั่นเพชร. (2562, กุมภาพันธ์). โครงสร้างการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติและคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 39**(3), 1-19.

Abdul Rahman, R., & Mohamed Ali, F. H. (2006). Board, audit committee, culture, and earnings management: Malaysian evidence. **Managerial Auditing Journal, 2**1(7), 783-804.

Affaf, A., Seemb, S., Aamer, S., & Bolaji, T. (2020, April). Role of discretionary earning management in corporate governance-value and corporate governance-risk. **Corporate Governance, 20**(4), 561-581.

Brown, N. C., Pott, C., & Wompener, A. (2008). **The effect of internal control regulation on earnings quality: Evidence from Germany**. Retrieved from http://www-bcf.usc.edu/~ridder/Seminar/Papers/BPW-March%202008---USC.pdf

Dechow, P. M., Sloan, R. G., & Sweeney, A. P. (1995). Detecting earnings **management**. **The Accounting Review**, **70**(2), 193–225.

Dechow, P. M., Sloan, R. G., & Sweeney, A. P. (1996). Causes and consequences of earnings manipulation: An analysis of fi rms subject to enforcement actions by the SEC. **Contemporary Accounting Research**, **13**(1), 1-36.

Dechow, P. M., & Dichev I. D. (2002). The Quality of Accruals and Earnings: The Role of Accrual Estimation Errors. **The Accounting Review, 77**, 35–59.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Francis, J., Olsson, P., & Schipper, K. (2008). **Earnings quality. Fundamental and Trend in Accounting**, **1**(4), 259–340.

Graham, John R., Harvey, Campbell R.; & Rajgopal, Shiva. (2005). The Economic Implications Of Corporate Financial Reporting. **Journal of Accounting and Economics**, **40**(1), 3-73.

Houqe, N., Zijl, T. V., Dunstan, K. L., & Karim, A. W. (2010). Does Corporate Governance affect Earnings Quality: Evidence from an Emerging Market. **Academy of Taiwan Business Management Review**, **7**(3), 48-57.

Leuz, C.; et al. (2003). Earning Management and Investor Protection: an International Comparison. **Journal of Financial Economics**, **69**(4), 58-71.

Schipper, Katherine; & Vincent, Linda. (2003). Earning Quality. **Accounting Horizons**. **17**(1), 97-110.

Yermack, D. (1996). Higher market valuation of companies with a small board of directors. **Journal of financial economics**, **40**(2), 185-211.

Yoon, S. S., & Miller, G. A. (2002). Cash from Operations and Earnings Management in Korea. **The International Journal of Accounting**, **37**(4), 395-412.

Yoon, S. S., Miller, G., & Jiraporn, P. (2006). Earnings Management Vehicles for Korean Firms. **Journal of International Financial Management & Accounting**, **17**(2), 85-109.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อบริษัทที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	ตัวย่อ
1	บริษัท เอเชีย เอวิเอชั่น จำกัด (มหาชน)	AAV
2	บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	ADVANC
3	บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	AOT
4	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)	BANPU
5	บริษัท บางกอก เชน ฮอสปิทอล จำกัด (มหาชน	BCH
6	บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	BCP
7	บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)	BDMS
8	บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน)	BEC
9	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	BEM
10	บริษัท บี.กริม เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)	BGRIM
11	บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)	BH
12	บริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ จำกัด (มหาชน)	BJC
13	บริษัท บางกอกแลนด์ จำกัด (มหาชน)	BLAND
14	บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	BTS
15	บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	CBG
16	บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา จำกัด (มหาชน)	CENTEL
17	บริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์ จำกัด (มหาชน)	CHG
18	บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน)	CK
19	บริษัท คอมเซเว่น จำกัด (มหาชน)	COM7
20	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)	CPALL
21	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)	CPF
22	บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)	CPN
23	บริษัท เดลต้า อีเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	DELTA
24	บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน)	EA
25	บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	EGCO
26	บริษัท อีสเทิร์นโพลีเมอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	EPG
27	บริษัท ดิ เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	ERW
28	บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	ESSO

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	ตัวย่อ
29	บริษัท จีเอฟพีที จำกัด (มหาชน)	GFPT
30	บริษัท สยามโกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)	GLOBAL
31	บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน)	GPSC
32	บริษัท กัลฟ์ เอ็นเนอร์จี ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน)	GULF
33	บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน)	GUNKUL
34	บริษัท ฮานา ไมโครอิเล็คโทรนิคส จำกัด (มหาชน)	HANA
35	บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	HMPRO
36	บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	INTUCH
37	บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)	IRPC
38	บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)	IVL
39	บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	JAS
40	บริษัท เคซีอี อีเลคโทรนิคส์ จำกัด (มหาชน)	KCE
41	บริษัท แลนด์แอนด์เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)	LH
42	บริษัท เมเจอร์ ซีนีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	MAJOR
43	บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)	MBK
44	บริษัท เมก้า ไลฟ์ไซแอ็นซ์ จำกัด (มหาชน)	MEGA
45	บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	MINT
46	บริษัท แพลน บี มีเดีย จำกัด (มหาชน)	PLANB
47	บริษัท พริมา มารีน จำกัด (มหาชน)	PRM
48	บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน)	PTG
49	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)	PTTGC
50	บริษัท ควอลิตี้เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย	QH
51	บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	RATCH
52	บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน)	RS
53	บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	SCC
54	บริษัท สยามแก๊ส แอนด์ ปิโตรเคมีคัลส์ จำกัด (มหาชน)	SGP
55	บริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย	SIRI
56	บริษัท ศุภาลัย จำกัด (มหาชน)	SPALI

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	ตัวย่อ
57	บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน)	SPRC
58	บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	STA
59	บริษัท ซิโน-ไทย เอ็นจีเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	STEC
60	บริษัท ซุปเปอร์บล๊อก จำกัด (มหาชน)	SUPER
61	บริษัท ทิปโก้แอสฟัลท์ จำกัด (มหาชน)	TASCO
62	บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	THAI
63	บริษัท ทีโอเอ เพ้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	TOA
64	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)	TOP
65	บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	TRUE
66	บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	TRUE
67	บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	TRUE
68	บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)	TTW
69	บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TU
70	บริษัท น้ำมันพืชไทย จำกัด (มหาชน)	TVO

ภาคผนวก ข
ตารางสถิติที่ได้จากการทดสอบสมมุติฐาน

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

1.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่นำมาทดสอบรายการคงค้างที่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
TA	189	-45,434,720,000.00	19,068,140,000.00	- 3,467,858,520.41	8,415,800,076.37
Rev	189	3,006,625,559.00	571,110,057,763.00	88,341,401,878.83	131,854,345,828.18
Rec	189	20,881,903.00	55,188,370,000.00	6,505,246,019.63	10,985,169,625.37
Exp	189	887,473,000.00	525,485,134,709.00	73,561,200,593.61	118,343,294,131.80
Pay	189	18,431,000.00	78,790,390,772.00	8,322,527,288.67	15,715,766,221.40
Dep	189	11,690,000.00	27,342,646,641.00	3,290,712,991.97	5,307,114,764.40
Valid N (listwise)	189				

1.2 การวิเคราะห์สถิตเชิงพรรณานาก่อนทำการปรับฐานข้อมูล

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
DA	189	-.70	.23	-.0342	.08891
CG SCORE	189	3.0	5.0	4.476	.6488
AGM LEVEL	189	3.0	5.0	4.381	.5582
สัดส่วนกรรมการอิสระ	189	.13	.86	.4219	.12861
CFO_million	189	-15503.12	69131.69	9391.9608	14052.04298
Size_Million	189	3406.76	634733.23	116679.2530	145588.83437
Valid N (listwise)	189				

1.3 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาหลังปรับฐานข้อมูล

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
DA	189	-.70	.23	-.0342	.08891
CG SCORE	189	3.0	5.0	4.476	.6488
AGM LEVEL	189	3.0	5.0	4.381	.5582
log_Committee	189	-.90	-.07	-.3949	.13548
CFO_million	189	-15503.12	69131.69	9391.9608	14052.04298
LogSize	189	9.53	11.80	10.7467	.55423
Valid N (listwise)	189				

2. การทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยวิธี Pearson Correlation Coefficient

Correlations

		DA	CG SCORE	AGM LEVEL	log_Committee	CFO_million	LogSize
Pearson Correlation	DA	1.000	.166	.054	-.104	-.182	.099
	CG SCORE	.166	1.000	.304	.084	.267	.362
	AGM LEVEL	.054	.304	1.000	.128	.113	.000
	log_Committee	-.104	.084	.128	1.000	.208	.327
	CFO_million	-.182	.267	.113	.208	1.000	.662
	LogSize	.099	.362	.000	.327	.662	1.000

		DA	CG SCORE	AGM LEVEL	log_Committee	CFO_million	LogSize
Sig. (1-tailed)	DA	.	.011	.232	.078	.006	.088
	CG SCORE	.011	.	.000	.126	.000	.000
	AGM LEVEL	.232	.000	.	.039	.062	.499
	log_Committee	.078	.126	.039	.	.002	.000
	CFO_million	.006	.000	.062	.002	.	.000
	LogSize	.088	.000	.499	.000	.000	.
N	DA	189	189	189	189	189	189
	CG SCORE	189	189	189	189	189	189
	AGM LEVEL	189	189	189	189	189	189
	log_Committee	189	189	189	189	189	189
	CFO_million	189	189	189	189	189	189
	LogSize	189	189	189	189	189	189

3. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter

Variables Entered/Removed[a]

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	LogSize, AGM LEVEL, log_Committee, CG SCORE, CFO_million[b]	.	Enter

a. Dependent Variable: DA

b. All requested variables entered.

Model Summary[b]

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics					Durbin-Watson
					R Square Change	F Change	df 1	df2	Sig. F Change	
1	.411[a]	0.169	0.146	0.08214	0.169	7.449	5	183	0	1.52

a. Predictors: (Constant), LogSize, AGM LEVEL, log_Committee, CG SCORE, CFO_million

b. Dependent Variable: DA

ANOVA[a]

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.251	5	.050	7.449	.000[b]
	Residual	1.235	183	.007		
	Total	1.486	188			

a. Dependent Variable: DA

b. Predictors: (Constant), LogSize, AGM LEVEL, log_Committee, CG SCORE, CFO_million

Collinearity Diagnostics[a]

Model		Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions					
				(Constant)	CG SCORE	AGM LEVEL	log_ Committee	CFO_ million	LogSize
1	1	5.241	1.000	.00	.00	.00	.00	.01	.00
	2	.650	2.838	.00	.00	.00	.01	.53	.00
	3	.085	7.858	.00	.01	.01	.82	.07	.00
	4	.013	20.309	.00	.85	.28	.00	.01	.00
	5	.011	22.322	.02	.08	.59	.04	.00	.03
	6	.001	93.939	.97	.06	.12	.12	.38	.97

Residuals Statistics[a]

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-.1509	.0763	-.0342	.03656	189
Residual	-.62994	.17969	.00000	.08105	189
Std. Predicted Value	-3.192	3.022	.000	1.000	189
Std. Residual	-7.669	2.187	.000	.987	189

a. Dependent Variable: DA

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นายอวยชัย ศุภพร
วัน เดือน ปีเกิด	9 พฤศจิกายน 2538
ที่อยู่	89/46 หมู่บ้านศุภาลัยล์วิลล์ ซอยช่างอากาศอุทิศ 5 ถนนช่างอากาศอุทิศ แขวงดอนเมือง เขตดอนเมือง จังหวัดกรุงเทพมหานคร
การศึกษา	ปริญญาตรีบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์การทำงาน	นักบัญชีอิสระ
เบอร์โทรศัพท์	089-613-7028
อีเมลล์	lotusuaychai@hotmail.com

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เกิดจากการค้นคว้าและวิจัย ขณะที่ข้าพเจ้าศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ดังนั้นงานวิจัยในการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ถือเป็นลิขสิทธิ์ของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และข้อความต่างๆ ในการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีการคัดลอกหรือนำงานวิจัยของผู้อื่นมานำเสนอในชื่อของข้าพเจ้า

This independent study consists of research materials conducted at Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Thanyaburi and hence the copyright owner. I hereby certify that the independent study does not contain any forms of plagiarism.

.....

(นายอวยชัย ศุภพร)

COPYRIGHT © 2020
FACULTY OF BUSINESS ADMINISTRATION
RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THANYABURI

ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2563
คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี